



SLOVENSKI ILUSTROVANI TEDNIK

Naročnina za Avstroogrsko: 1/2 leta K 2-50, 1/2 leta K 5-—, celo leto K 10-— za Nemčijo: " K 3-50, " K 7-—, " K 14-— za ost. kmetstvo: " fr. 4-20, " fr. 8-20, " fr. 16-20 za Ameriko celo leto 3-25 dolarjev.		V Ljubljani, v četrtek dne 30. julija 1914. Uredništvo in upravništvo: Frančiškanska ulica števil. 10, I. nadstropje.		Oglasnina za 6 krat deljeno mm vrsto enkrat 10 v. — Pri večkratnih objavah primeren popust.	
Štev. 31.	Posamezna številka za vinarjev.	Na naročila brez denarja se ne ozira.	Naročnina za dijake in vojake 3 kron.	Leto IV.	
Vsak naročnik dobi letos jeseni brezplačno in poštnine prosto ilustrovan koledar za l. 1915. Za vsake pol leta plačane naročnine pa ima vsak naročnik pravico do ene slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča ali Aškerca, če plača 40 vin. za ovoj in poštnino za vsako sliko.					

Vojna med Avstrijo in Srbijo.

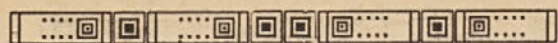
Naš poslanik zapustil Srbijo. — Kralj Peter in prestolonaslednik zbežala. — Srbski vojvoda Putnik ujet in zopet izpuščen.



Vrhovni poveljnik avstro-ogrške armade, nadvojvoda Friderik v krogu ljubljanskih višjih častnikov: 1. polkovnik Nemeček, 2. general-major Schmidt, 3. fml. Kušmanek, 4. major Raimann, 5. fml. Winkler, 6. nadvojvoda, 7. polkovnik Marjanović, 8. fml. Tschurtschentaler, 9. polkovnik Breindl (17. pešpolk), 10. polkovnik Weber, 11. major Leser, 12. polkovnik Georgi, 13. general-major S.öger, 14. polkovnik Zahradniček, 15. polkovnik Englart, 16. polkovnik pl. Echhardt, 17. stotnik pl. Höffern, 18. stotnik Blaške.

V listu so slike: Avstrijski poslanik v Belgradu baron Giesl; grof Tisza; prestolonaslednik Karel Fran Josip in nadvojvodinja Zita ogledujeta vojni zrakovplov; nabor konj; slike iz Bosne, Zemuna, Belgrada.

Slov. Ilustr. Ted. bo redno izhajal ter prinašal najnovejšeslike o bojnih dogodkih.



„Slovenski Ilustrovani Tednik“ bo

redno izhajal

ter bo priobčeval najnovejše slike, ker smo stopili v zvezo z ilustracno centralo na Dunaju, ki ima več posebnih

vojnih poročevalcev

fotografov.

„Slovenski Ilustrovani Tednik“ bo priobčeval vsak teden pregled o dogodkih doma in na tujem.

MARA GREGORIČEVA (Trst).

Kako sem potovala po Škandinaviji.

(Odlomek potopisa.)

(Konec.)

Poslanik, stasit mož lepega obraza in črne brade, ki me je najbrže zagledal že preje skozi okno, se je dvignil z vso uljudnostjo s svojega sedeža in stopil pred naju. Njegov prvi nagovor je veljal meni, ali jaz sem se mu odzvala seveda le z nemim poklonom, saj nisem razumela njegovega škandinav. esperanta. Vendar ni trajal molk dolgo, kajti kakor hitro mu je izgovoril moj izpremljevalec nekaj besed, se je obrnil konzul z vso prijaznostjo vnovič do mene ter mi z nemškim pozdravom segal z obema rokama v desnico. Nato mi je podal svoj popolni naslov, povedal, da je doma na Pruskem ter me nazval svojo rojakinjo. Posadil me je na stolico blizu sebe ter me sprejel kakor svojo staro znanko; baš njegova naravna ljubeznivost pa je pripomogla, da sem hipno pozabila, kako sem rabila celih 11 dni brzovlaka od Trsta do tja gori ter se počutila udomačeno, ko da sedim poleg rodoljubnega Slovenca. Pri tem seveda nisem zamudila povedati mu s prekanjeno zlobnostjo, da nisem Nemka in da mu dokazuje, že moj priimek, da sem slovan-skega plemena.

»Torej niste iz Hamburga?«

»Nikakor, gospod baron! In zakaj naj bi prihajala ravno od tam?«

»Vaša nemška izreka je čisto hamburška!«

»Potemtakem imajo obmorska mesta svojo posebno izreko«, mu pristavim smejaje, »kajti jaz sem iz Trsta.«

»Iz Trsta?« se je začudil in pogledal na stenski zemljevid. »Iz tolike daljave. Iz Trsta, iz Italije torej?«

»Ne, ne!« sem mu zaklicala naglo in ako bi bil le količkaj dušeslovec, bi bil lahko opazil, da sem ga v istem hipu premotrila s strupenim pogledom navzlic vsej njegovi prijaznosti.

»Trst ni v Italiji, gospod konzul, in ne bo nikoli, razumete, gospod baron, nikoli!«

In stopivša k zemljevidu, sem obkolila z mezincem majčkeno krajnico, to je naše Primorsko — od Goriške doli do istrskega rtiča — ter pridela: »Ta-le drobtina spada k Avstriji, gospod, a glavno mesto te deželice je Trst, ki ni nikako italijansko mesto!« Nato sem mu z naglo, a debelo potezo narisala življenje trž. prebivalcev v narodnostnem oziru; razodela mu, da je Trst italijansko mesto le po svoji zunanosti in da je njegovo jedro slovan-

sko, ki bo prodrlo zaradi svoje čilosti že v teku stoletja z vso žilavostjo iz sedanjega zatiranja že po samem naravnem zakonu ter se razprostrlo bohotno preko vsega onega, ki ga sedaj zakriva in izkuša ugonobiti...

Najin pomenek o narodnostih na Tržaškem je prešel v najgladkejši tir, ko začujeva cingljanje prvih duri ter zapaziva koj za tem, kako so se odpirala i druga vrata. Vstopil je bil gospod srednjih let, ki — kakor mi ga je pozneje prestavil poslanik — je bil Hamburžan ter se je mudil s svojim tovornim parnikom v Lulea.

Konzul mu je stopil smejočega obraza nasproti, mu stresel roko v pozdrav ter kažoč name zaklical: »Stopite k mizi, gospod kapitan, da vam predstavim to damo, a povem vam, da če ugiblujete ves dan, ne uganete, odkod prihaja!«

»Morda pa izgubite stavo, gospod baron, ako stavite z gospodom,« povzame jaz.

»Dama na vsak način ni Švedkinja, temveč najina rojakinja in sicer iz Berlina, ali ne?«

Od moje strani je sledil le nasmeh, dočim mu je konzul odvrnil: »Jalov je vaš strel! Gospodična je iz Trsta!«

»Oho! To pa je korajžen skok!« se je začudil parniški poveljnik. In sledilo je vprašanje za vprašanjem, pri čemer sem jaz uporabila priliko in pričela poizvedovati o vožnji v Tornea.

Oba gospoda sta mi odsvetovala ta izlet, rekši, da Tornea ne poseduje toliko zanimivosti, da bi se izplačalo potrositi zanje 50 kron vožnje. Le, ako bi me pot vodil dalje proti vzhodu, iz Finske v notranjo Rusijo, bi se izplačalo med potjo ustaviti se v tem mestu, drugače da je brez onega pomena, ki ga išče popotnik. — Zahvaljuje se jima za ta nasvet, sem vstala in se poslavljal. Ali pri tem mi je povedal kapitan, da ima na parniku svojo soprogo, da bi me rad seznanil z njo ter da me vabi za popoldan na parnik.

In res sem kramljala dve uri kasneje v prijaznem parobrodovem salonu s simpatično Hamburžanko. Poslanik je bil pripeljal s seboj tudi svojo zakonsko polovico, stasito Švedkinjo, ki se je poleg svojega temnopoltega moža zdela toliko bolj bela. Da se nismo dolgočasili, ni treba, da povdarjam, saj smo se sešli sami zgovorni ljudje in gotovo nikdo izmed nas ni izdajal, da nismo vsaj leto dni vsak dan skupaj.

Čez dobro uro so se gospodje, konzul kapitan in prvi mašinst dvigali s svojih sedežev ter se odpravljali k mest. županu na tarok, dočim so naročili nam, damam, da se pošetamo isti čas z motorjem po zalivu. Seveda smo se odzvale rade temu nasvetu ter jadrane kmalu potem po modrem Baltu in sicer po nasvetu gospe konzulice večinoma v obližju obrežja, da smo lahko opazovale to ali ono mično točko, ki bi nam drugače ostala prikrita vsled oddaljenosti. Sploh nam je bil ta izprehod vpravo slast in zabavo in chauffeurja, dva sloka rmenolasa Šveda, sta si, ko sta poslušala našo neumevno nemščino, mislila brezdvomno, da vozita le Nemke v svojem motoru, dasiravno smo zastopale štiri narodnosti, ker je bila z nami tudi moja sopotnica — Srbkinja.

Le težko sem se odločila pluti v pristan; storile smo to le, ker smo obljubile gospodom, da se snidemo pozneje v kavarni. Me bi bile pač rajše ostale na morju, da bi pričakale, kako bo solnce ob času zatona zablislilo, ko da stresa raz sebe perišče briljantov in nato ostalo, ko pričarano na nebu do drugega dne, ozi-

roma kako ga bodo razkosane meglice in oblački obletavali ter morda res zakrili solnčno lice in prepustile zemlji le njegovo, prodirajočo svetlobo, ki bo vso noč oblivala pokrajino s srebrnim odsevom...

Škandinavci se bavijo za svoje življenske potrebe z živinorejo in poljedelstvom, ki jim denaša mnogo pšenice, rži, ječmena in konopelj. Znaten dohodek pa izkazujejo severjanom rudniki in gozdovi. A kakor doprinaša zahodnim Škandinavcem obilo zasluzka lov na ribe, tako se vzhodni Škandinavci ukvarjajo z lovom na divjačino. Živali, za katere se posebno trudijo, so bobri, srne, jeleni, fazani, ključni in labodi.

Norveških, sicer jako elegantnih parnikov ne morem pohvaliti, saj je II. razred tako neprijetno neprijazen, kakor na naših Lloydovih parnikih komaj III. razred, in sem si povsod raje doplačala prestop v I. razred; pohvalno pa se moram izraziti o železnici, ki se vije preko Švedske in Norveške. Vlak je razdeljen v štiri razrede. Tretji razred pa je zelo čeden; posamezni vagoni so zračni in čisti in mnogo prikupljivejši nego so na Avstrijskem vozovi II. razreda. Spozna se pač, da je škandinavski narod res kulturni narod, ki ne skrbi le za udobnost najvišjih slojev, marveč tudi nekih drugih. V vagonu III. razreda se voziš lahko v svili, kajti domačini so zelo snažni in ako jim je zdrknila smet na pod, jo takoj poberejo in vržejo na hodniku v košaro. V vsakem kupeju so po trije, štirje higijenični pljuvalniki, a na steni poličica s steklenico in kozarci; vodo v nji zamenjujejo posebni uslužbenci na vsaki večji postaji.

Potniki sede v vagonih mirno in se pomenkujejo med seboj le polglasno. Ženske, ko jim izprevodnik preščipne listek, snamejo svoje klobuke in rokavice pa izvlečejo iz koškov ročno delce ter marljivo šivajo, vezejo, pletejo ali kvačkajo. Brez dela ostajajo le tujke ali one, ki se prepljujejo le za eno ali dve postaji.

Pa niti moški ne drže rok križem. Od posebnega, mladega raznašalca, ki se vozi do prihodnje postaje, si nakupijo časopise, pa čitajo toliko vseučiliško izobraženci, kolikor najprostejši delavci. Da je Škandinavcem sploh čtivo najprebavljivejša hrana, sem opazila tudi o drugih prilikah.

Ženske niso nikake krasotice, vendar so take, da se lahko skoro brez izjeme vsaki zakliče »lepa ženska«. Ravnega, slokega stasa so, snežnobelega obraza in odličnih manir; na splošno so zdravega, krepkega života in srečala sem vsako uro belolase ženic z deklislo svežo poltjo. Mogoče vplivata na to tudi mrzla hrana in zdržljivost do vsake alkoholne pijače. Gladkega polnega lica so tudi moški. Oboji spol je jako svetlih las in zlasti pri mladini so lasje kakor preja in kanarčkov perje.

Kar se tiče jezika, so si norveški, švedski in danski približno slični, kakor so si naši slovanski med seboj; staro pristno škandinavsko narečje pa govore dandanes baje le na Izlandiji.

Potovanje po Škandinaviji je zelo mikavno, a ne le za onega, ki potuje za zabavo, ampak ravnotako tudi za naravoslovca, ki hoče proučevati naravo, kakor za vsakega, ki se želi seznaniti z deželo v njenih gospodarstvenih in socialnih prikaznih.

Zato svetujem vsakomur, ki mu dopuste razmere, da — kakor hitro se je seznanil z najlepšim in najimunitnejšim, kar ima naša domovina, napravi sprehod po Škandinaviji. Žal mu za tak izlet ne bo nikoli!

Vojna!

Principova strela in Čabrinovičeva bomba v Sarajevu so rodili nepričakovano grozno posledico. Dne 23. t. m. ob šestih zvečer je izročil c. in kr. poslanik v Belgradu, baron Giesl pl. Gieslinški v imenu avstro-ogrške države srbskemu ministrstvu sledečo noto:

Dne 31. majnika 1909. je kraljevi srbski poslanik na dunajskem dvoru po naročilu svoje vlade podal cesarski in kraljevi vladi sledečo izjavo:

»Srbija priznava, da po v Bosni ustvarjenem dejstvu ni prizadeta v svojih pravicah in da se bo zato prilagodila sklepom, ki jih bodo velesile glede člena XXV. berolinske pogodbe storile. Ko Srbija sledi sklepom velesil, se obveže, da opusti stališče protesta in odpora, ki ga je od minulega oktobra glede na aneksijo zavzemala in se dalje obveže, da izpremeni smer svoje sedanje politike nasproti Avstro-Ogrski in da živi v bodoče s slednjo v prijateljsko sosednih razmerah.«

Zgodovina zadnjih let pa in osobito bolesten dogodek 28. junija so dokazali obstoj prevratnega gibanja v Srbiji, ki si je stavilo za smoter, da odtrga od avstro-ogrške monarhije gotove dele njene ozemlja. To gibanje, ki je nastalo pred očmi srbske vlade, je povzročilo onkraj ozemlja kraljestva dejanja terorizma in je našlo izraza v celi vrsti atentatov in umorov. Ne samo da kraljevska srbska vlada ni izpolnila formalnih dolžnosti, vsebovanih v izjavi z dne 31. marca 1909., ampak tudi ni ničesar storila, da bi to gibanje zatrla. Trpela je zločinsko počenje različnih, proti monarhiji naperjenih društev, neukročeno pisanje časopisja, proslavljanje povzročiteljev napadov, udeležbo častnikov in uradnikov pri prevratnem počenjanju; trpela je nezdravo prapagando v javnem pouku in je končno trpela vse manifestacije, ki bi lahko srbsko prebivalstvo zapeljale do sovraštva proti monarhiji in do zaničevanja njenih naprav.

Mlačnost, katere je kriva kraljevska srbska vlada, je trajala še v tistem trenutku, ko so pokazali dogodki 28. junija celemu svetu strašne posledice take mlačnosti. Iz izpovedi in priznanj hudodelskih povzročiteljev napada 28. junija je jasno, da so morilci orožje in bombe, s katerimi so bili preskrbljeni, dobili od srbskih častnikov in uradnikov, ki pripadajo »Narodni Obrani« in da so končno prepeljavo hudodelcev in njih orožja v Bosno povzročili in izvedli vodilni srbski carinski organi. Navedeni podatki preiskave c. kr. vladi ne privuščajo, da bi še nadalje zavzemala stališče potrpežljivega čakanja, ki ga je skozi leta nasprviti tej gonji zavzemala, ki ima svoje središče v Belgradu in se od tam prenaša v ozemlje monarhije. Ti dogodki nalagajo c. kr. vladi marveč dolžnost, da jim napravi konec, ker trajno ogrožajo mir monarhije.

Da ta namen doseže, je c. kr. vlada prisiljena, da zahteva od srbske vlade oficijelno zagotovilo, da proti Avstro-Ogrski naperjeno propagando obsoja, to je, skupnost stremljenj, katerih končni smoter je od monarhije odtrgati ozemlja, ki ji pripadajo, in da se obveže, da to hudodelsko in teroristično propagando z vsemi sredstvi zatre.

Da pa tem obveznostim da slovesen značaj, bo kraljeva srbska vlada na prvi strani svojega oficijelnega organa 26./13. julija objavila sledečo izjavo:

Kraljevska srbska vlada obsoja proti Avstro-Ogrski naperjeno propagando, to se pravi, skupnost tistih stremljenj, katerih končni smoter je, da se od avstro-ogrške monarhije odtrgajo ozemlja, ki ji pripadajo, in najodkritejše obžaluje strašne posledice teh hudodelskih dejanj. Kraljevska srbska vlada obžaluje, da so se srbski častniki in uradniki prej imenovane propagande udeleževali in tako ogrozili prijateljsko sosedne razmere, katere gojiti se je kraljevska vlada s svojo izjavo 31. marca 1909 najslovesnejše obvezala.

Kraljevska srbska vlada, ki obsoja in odklanja vsako misel ali vsak poizkus vmešavanja v usodo prebivalcev kateregakoli dela Avstro-Ogrske, smatra za svojo dolžnost, da častnike, uradnike in vse prebivalstvo v kraljestvu čisto odločno opozarja, da bo v bodoče z najskrajnejšo strogostjo nastopila proti tistim osebam, ki taka dejanja zakrivljajo, katera bo z vsemi silami skušala onemogočiti in zatreti.«

Ta izjava se bo istočasno naznanila kraljevski armadi z dnevnim poveljem Njegovega Veličanstva kralja in v oficijelnih organih armade.

Kraljevska srbska vlada se nadalje obveže:

1. Zatreti vsako publikacijo, ki hujska k sovraštvu in zaničevanju monarhije in katere splošna tendenca je naperjena proti teritorialni integriteti monarhije.

2. Takoj se razpusti društvo »Narodna Obrana«, konfiscirajo se vsa sredstva za propagando »Narodne Obrane« in se ravno tako nastopi proti drugim društvom in zvezam v Srbiji, ki se pečajo s propagando proti Avstro-Ogrski. Kraljevska vlada ukrene potrebne odredbe, da ne bi razpuščena društva pričela morbiti pod drugim imenom ali v drugi obliki zopet delovati.

3. Brez odloga se iz javnega poduka v Srbiji, tako iz učiteljskega zbora kakor iz učnih sredstev vse odstrani, kar služi ali bi lahko služilo v to, da se goji propaganda proti Avstro-Ogrski.

4. Iz vojaške službe in sploh iz uprave naj se odstranijo vsi tisti častniki in tisti uradniki, ki so krivi propagande proti Avstro-Ogrski in katerih imena si c. in kr. vlada pridrži, da jih z gradivom, ki proti njim obstoja, naznani kraljevski vladi.

5. Srbska vlada privoli v to, da pri zatiranju proti teritorialni integriteti monarhije naperjenega prevratnega gibanja v Srbiji sodelujejo organi c. in kr. avstro-ogrške vlade.

6. Uvede se sodna preiskava proti tistim udeležencem zarote 28. junija, ki se nahajajo na srbskem teritoriju. Teh poizvedb se udeleže do c. in kr. avstrijski vladi zato delegirani organi.

7. Z vso naglico se ima aretirati major Voja Tankosić in neki Milan Ciganović, srbski državni uradnik, ki sta po izidu preiskave kompromitirana.

8. Z uspešnimi odredbami naj se prepreči udeležba srbskih oblasti pri vtihotapljanju orožja in eksplozivnih snovi čez mejo in se odpuste iz službe in strogo kaznujejo tisti organi carinske službe v Šabcu in Loznici, ki so povzročiteljem zločina v Sarajevu pomagali pri prestopu čez mejo.

9. C. in kr. vladi naj se dajo pojasnila o neopravičljivih izjavah visokih srbskih funkcionarjev v Srbiji in v inozemstvu, ki kljub svojemu oficijelnemu stališču po atentatu 28. junija v intervjujih

niso pomišljali izraziti se na sovražen način proti Avstro-Ogrski.

10. C. in kr. vlada naj se brez odloga o izvedbi v prejšnjih točkah povzetih odredb obvesti.

C. in kr. vlada pričakuje odgovora kraljevske vlade vsaj do sobote 25. t. m. ob 6. uri popoldne.

Spomenica o rezultatih preiskave v Sarajevu, v kolikor se tiče v točkah 7. in 8. navedenih funkcionarjev, se tej noti prilaga.

Kazenska preiskava pri sodišču v Sarajevu proti Gavrilu Principu in tovarišem radi 28. junija letos izvedenega zavratnega umora, oziroma radi sokrivde, je dozdej dognala:

1. Načrt, da se nadvojvoda Franc Ferdinand ob svojem bivanju v Sarajevu umori, so napravili v Belgradu Gavrilu Princip, Nedelko Čabrinović, neki Milan Ciganović in Trifko Grabež s sodelovanjem Voje Tankosića.

2. Tistih šest bomb in štiri browning-samokrese z municijo, katerih so se hudodelci kot orodje posluževali, sta preskrbela in izročila Principu, Čabrinoviću in Grabežu neki Milan Ciganović in major Voja Tankosić.

3. Bombe so ročne granate, ki izvirajo iz orožnega depota srbske armade v Kragujevcu.

4. Da zagotovi uspešen napad, je Ciganović poučil Principa, Čabrinovića in Grabeža, kako je ravnati z granatami in je Principa in Grabeža v gozdu poleg strelišča pri Topčideru učil streljati z browning-samokresi.

5. Da se Principu, Čabrinoviću in Grabežu omogoči, da so prestopili bosansko-hercegovsko mejo in vtihotapili svoje orožje, je Ciganović organiziral cel tajejn transportni sistem. Vstop zločincev z njihovim orožjem v Bosno in Hercegovino sta izvedla obmejna stotnika v Šabcu, Rade Popović in v Loznici carinski organ Radivoj Grbić s pomočjo več drugih oseb.

Glasi našega zunanjega urada »Fremdenblatt« je objavilo sledeči članek:

Dunaj, 23. julija 1914.

»Dogodki so dovedli do tega, da je došlo naše razmerje nasproti Srbiji do resne izpremembe. Ni stanu v obširni naši monarhiji, ki bi ne želel, da bi z vsemi svojimi sosedi, tudi s Srbijo, živeli v prijaznem sporazumu. Tudi izročilom in bistvu naše politike bi odgovarjalo, da bi gojili prijazne razmere nasproti tej deželi, ki je z nami z več interesi zvezana.

Kakor so se dogodki v Srbiji razvili, pa nam je to onemogočeno. Srbija koraka v smeri, ki je dovedla že ponovno do konfliktov. Nam sovražne tendence so tam zadobile popolno premoč in so vedno bolj napredovale v strasti in v brezobzirnosti. Napad v Sarajevu, ki je prepočil Avstro-Ogrsko z žalostjo in z ogorčenjem, je uspeh dušne smeri, ki je postala v Srbiji mogočna, in je sad večletne agitacije. Odkril je celemu svetu, kakšne nevarnosti nam groze, in nam je pokazal nujno potrebo, da moramo za vsako ceno ustvariti mir in varnost.

Avstro-ogrski poslanik v Belgradu je danes srbski vladi naznanil zahteve, ki smo ji jih moral staviti. Zahteve so delo dolgega in skrbnega premišljevanja in ne gredo čez stvar, ki so neobhodno potrebne. Take, kakršne so, moramo na njih vztrajati, ker gre za to, da uničimo podzemne mine, ki se kopljejo z Srbije v srce naših jugoslovanskih ozemelj. Pred pragom naše hiše so pod vplivom velesrbske misli nastale razmere, ki jih ne mo-

remo več dopustiti. Srbija se je pokrila z mrežo društev, ki pod pretvezo, da zasledujejo kulturne smotre, povsod v deželi propovedujejo sovraštvo proti nam. Avstro-Ogrska se predstavlja kot mučitelj Jugoslovanov, vojska za odrešenje, kakor pravijo, zatirancev, se slavi kot sveta dolžnost, mladina se zaklinja, da imej vedno v spominu, da je Avstro-Ogrska sovražnica srbskega naroda. Emisarji se pošiljajo v Bosno, Hercegovino in na Hrvaško, da zapeljujejo prebivalstvo k odpadu in da napovedujejo, da se kmalu s srbskim kraljestvom združijo.

Srbske vlade niso, dasi so to izrečno obljubile, ničesar storile, da to gibanje ustavijo. Njih mlačnost se je smatrala za tiho pritrditev. Kar se je zgodilo, se je zgodilo le navidezno, prejkoslej vodijo ta drzni ton osebe na visokih vojaških mestih ali pa profesorji in učitelji v državni službi. Medtem ko eni mislijo, da svoj smoter dosežejo z zvezami in z vojskami, razširjajo drugi prepričanje, da se mora pred diplomatično in vojaško razviti teroristična in revolucionarna akcija. Dogodek v Sarajevu je dokazal, da se ta način vojske proti nam s strašno odločnostjo vodi. Pokazalo se je, da se je umor nadvojvode Franca Ferdinanda in njegove žene izvedel po propagandi dejanja z odločujočo podporo Srbov v kraljestvu.

Opraviti imamo z nespravljivim, razpatjenim sovražnim gibanjem, ki se sicer pojavlja v najrazličnejših oblikah, ki pa po svojem skupnem učinku naše obmejno prebivalstvo razburja, ki omajuje zaupanje narodov naše monarhije v vzdrževanje zunanega miru, ki tvori jedro za vsa nam sovražna stremjenja, in ki napaja našo zemljo z dragoceno krvjo. Posledice tega delovanja so se pokazale že večkrat najobčutljivejše tudi v našem gospodarskem življenju; na tisoče eksistenc je bilo po alarmantnih krogih, ki so jih provzročili osvajalni koraki velesrbstva, uničenih. Če bi vse to mirno sprejeli, ne da se odločimo za temeljeto obrambo, bi agitatorji, ki nas radi govorniškega uspeha neprestano obtožujejo zlorabe sile, smatrali to za znak slabosti, neodločnosti in strahu. Govorili bi, da se ne upamo braniti, pridobivali bi nove privrženca in dobili bi pogum za podvojene napade.

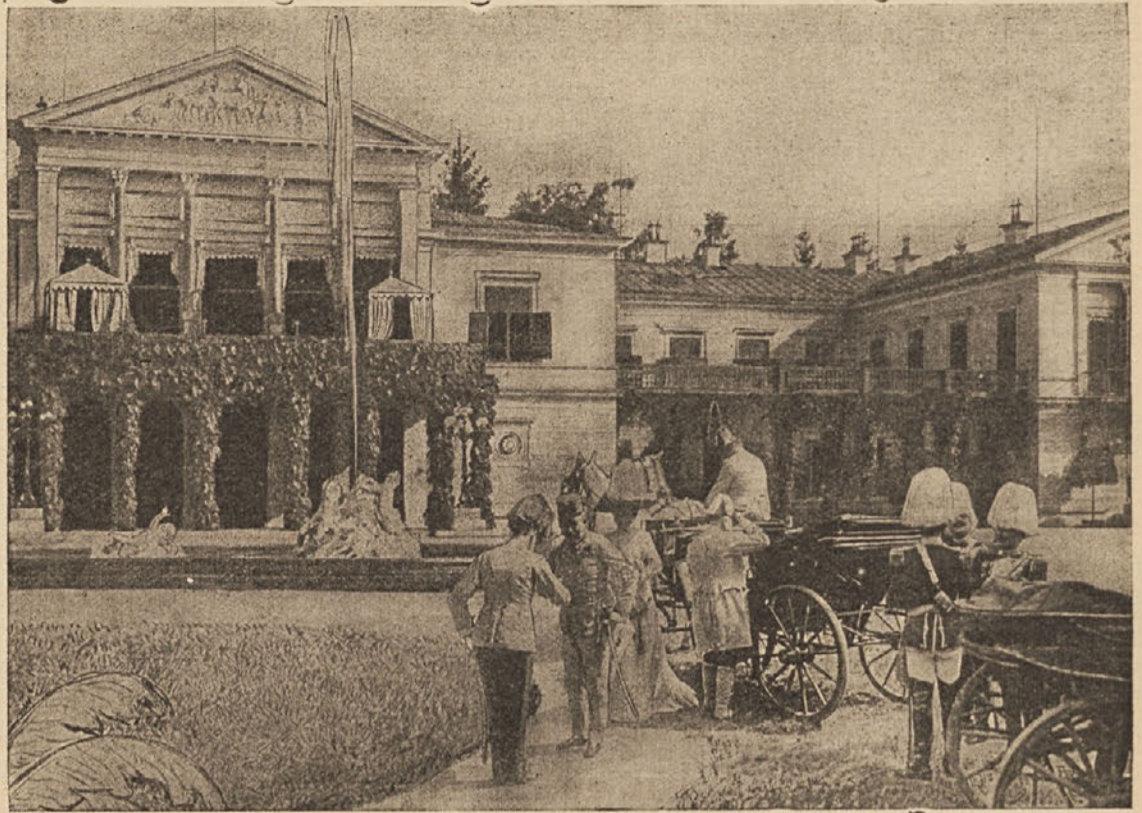
Uveljavljajoč svojo voljo, dovedemo srbsko ljudstvo do samospoznanja. Uvidelo bo, da so ga varali, da se velesrbsko

gibanje zlomi na železnem zidu, da je monarhija določena, ga brezpogojno zavrniti.

Čuvstvo, da imamo opraviti s stanjem, ki je postalo neznosno, ki se mora

izkazala kot zadostna, se zahteva krepkejšo jamstvo za korektno sosedno razmerje in odkrite odredbe proti monarhiji naperjenih destruktivnih tendenc.

Nobena vlada na svetu bi ne mogla



† nadvojvoda Franc Ferdinand in † vojvodinja Zofija na posetu v Išli; v ozadju cesarjevo letovišče.

končati, je v našem prebivalstvu tako mogočno, da se vedno pogosteje čujejo tožbe o dolgem odlašanju neobhodno potrebnega, o pomišljevanju in o neodločnosti. Nepotrpežljivost in kritika sta umevni; a avstro-ogrška vlada ni hotela nastopati, ne da bi natančno vseh okoliščin presodila in dokler ni bila popolnoma na jasnem, kakšne zahteve se morajo postaviti.

Kar se zdaj od Srbije zahteva, je, da pomaga v preiskavi o dvojnem umoru v Sarajevu, da se ustvarijo določbe, ki nas branijo, da se podobni zločini ne obnove, da se razpuste društva in družbe, ki so si stavile boj proti naši monarhiji za smoter. In ker se beseda in podpis, ki nam jih je dala srbska vlada pred petimi leti, nista

drugače postopati, kakor je avstro-ogrška; ker nobena država ne sme izročiti svojega ugleda, življenja najvišje postavljenih oseb, svojega miru in svojega gospodarskega napredka fanatizmu gibanja, ki z zadnjim namenom dela na to, da ji odtrga province, in z vsemi sredstvi za ta smoter deluje.

Za izpolnitev naših zahtev se je staval Srbiji kratek rok. Nočemo krize, ki obremenjuje celo Evropo, po nepotrebem podaljšati. Hočemo, da se nevzdržljivo razmerje kolikor mogoče hitro reši, in hočemo javno mnenje v Srbiji o naši odločnosti prepričati, da hočemo dovesti do izjave. Upamo, da se Srbija zahtevam, ki smo ji jih stavili, v določenem roku ukloni.

Na naši odločni volji, da hočemo



Pogled na Sarajevo.

svoje stališče v vseh okolnostih vzdržati, naj ravno tako ne dvomi, kakor tudi ne na naši odkriti želji, da bi se v bodoče razvilo med njo in Avstro-Ogrsko boljše razmerje!

V soboto ob 6. zv. so naznanili naši časopisi, da se je Srbija vsem zahtevam udala, toda le s protestom ter da se hoče zateči na pomoč pred mednarodno mirovno sodišče v Haagu. Vsem avstro-ogrskim državljanom je po tej vesti odleglo, in nervozni strah pred pretečo vojno je izginil. Toda ob 8. zvečer se je raznesla po Ljubljani vest, da je dala Srbija negativen odgovor, da je poslanik baron Giesl že ostavil Beligrad ter da stojimo pred vojno. Vsepovsod so se ljudje razburjeni razgovarjali, odkod jemlje mala Srbija tolik pogum, da se upa odklanjati avstro-ogrsko zahtevo. Vsi vojaški, državni in občinski uradi so uradovali vso noč od sobote na nedeljo, ko se je zvedelo, da je srbski dvor zapustil Beligrad ter se je preselil v Kragujevac. Njegovo Veličanstvo cesar Franc Jožef je odredilo v soboto zvečer delno mobilizacijo avstro-ogrsko armade, in Ljubljana je bila že v nedeljo polna vojaštva in prihajajočih rezervistov.

Meni se, da so se miroljubni nazori srbske vlade izpremenili, ker je častniški zbor nastopil pretilno. Nekateri pripisujejo izpremembo ruskemu telegramu. Ob pol 5. popoldne so se podali zastopniki časopisja v avstro-ogrsko poslaništvo, kjer jih je sprejel poslanik baron Giesl. Vprašali so ga, ali je sprejel dovoljen odgovor, nakar je odgovoril, da še ni dobil nobenega odgovora. »Vsekakor bom čakal do šeste ure.« Baron Giesl je bil že v potni obleki.

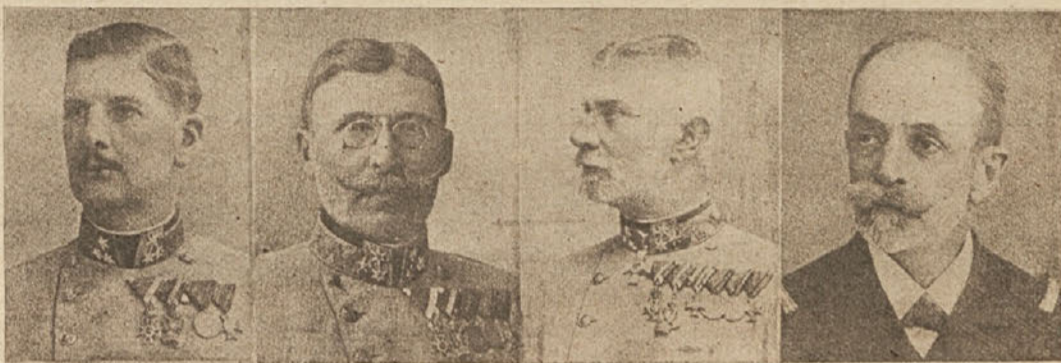
Specialni korespondent »N. Fr. Pr.« javlja iz Zemuna: Ob pol 4. v soboto popoldne je nastopil v Belgradu prevrat. Ljudje so bili resnično prepričani, da je mir zagotovljen. Naenkrat se pojavi vest, da Francija in Rusija mobilizujeta in takoj se je pojavila po kavarnah vest, da je Srbija izdala mobilizacijsko povelje. Jaz sem tekkel k poslaništvu, kjer je bil Giesl že pripravljen za odhod. Ministrski predsednik Pasič je prišel k baronu Gieslu ob 5. uri 35. min. in mu je izročil protipredloge, katere je Giesl kot nezadostne odklonil, nakar je zapustil ob 5. uri 55 minut Pasič avstro-ogrsko poslaništvo. Istočas-

no je odpotoval tudi baron Giesl z železnico v Zemun, kamor je došel s soprogo in obojem ob 7/7. uri zvečer. V hotelu Streicher je poslanik sprejel častnikarje in jim dejal: Sprejel sem od ministrskega

predstavilo. — V Zemunu je mirno — v resnonavdušenem razpoloženju, tako pri Hrvatih kakor pri Nemcih. Srbi so mirni. Kot vzrok prevrata se od poučene strani naznanja sledeče: Belgrajski vladni krogi



Poveljniki avstrijske armade: od leve na desno: Armadni nadzornik general pešcev nadvojvoda **Friderik**; skupni vojni minister fcm. Aleksander vitez **Krobatin**; šef generalnega štaba general pešcev **Conrad baron Hötzendorf**; fcm. Oskar **Potiorek**.



Poveljniki avstrijske armade: od leve na desno: general konjice Rudolf vitez **Brudermann**, general pešcev Moric vitez **Auffenberg**, general pešcev Liborij vitez **Frank**, in najvišji poveljnik mornarice admiral **Anton Haus**.

predsednika Pasiča dolgo noto, ki je bila nezadostna, vsled tega sem odpotoval. Baron Giesl je stal na vrtu in se je razgovarjal z brigadirjem in drugimi visokimi častniki, kar zaigra ciganska godba Rakoczyjevo in princa Evgena koračnico. Giesl je dal znamenje za aplavz, kateremu so se pridružili civilisti in častniki. Klicalo se je: »Živijo cesar!« Pela se je cesarska himna.

V Belgradu se vrši mobilizacija. Delavci državne tiskarne so bili pridržani za tisk mobilizacijskih povelj. Žandarji raznašajo po ulicah mobilizacijska povelja. 150 rezervnih častnikov se je z orožjem

so čakali na odgovor Rusije, ki je došel ob pol 4. popoldne in se je glasil: »Prosim mobilizirati!« obenem so se začeli mešati v zadevo častniki in so najburnejše zahtevali odklonitev avstrijske note.

Na Dunaju, v Gradcu, v Pešti in po raznih mestih so se vršile patrijotične demonstracije proti Srbiji in za našo državo. Nemci proslavljajo tudi zvestega zaveznika, nemškega cesarja Viljema ter prepevajo navdušeno vsenemške davorije. Tudi Italija stoji z Nemčijo vred zvesto ob strani Avstro-Ogrske, zato so na Dunaju proslavljali tudi Lahe in laškega kralja. Povsod se dokazuje, da je trozveza složna in edina ter da pojde, če treba, rama ob rami v boj proti Srbiji.

Na drugi strani pa stoji Srbija, ki jo baje še ščitita Rusija in Francija. Listi poročajo, da vpliva Nemčija na Rusijo in na Francijo, naj Srbije ne podpirata, nego, naj jo pustita samo, da Avstro-Ogrska ž njo svobodno obračuna. Tudi Francija ni navdušena za vojno zaradi Srbije, ker ima še premalo urejeno vojsko. Seveda so ta poročila zajeta iz nemških listov, tako da ne vemo, kaj je resnica in kaj le želja Nemcev. Kakšno stališče zavzamejo Rusija, Francija in tudi Anglija, se pač pokaže šele prihodnje dni. Ako se Rusija zavzame za Srbijo, potem se je bati splošne evropske vojne. Balkanska zveza, ki združuje v slučaju vojne Srbijo, Črnogoro, Grčijo in deloma tudi Rumunijo, je postavljena pred najhujšo izkušnjo. Zdej se pokaže, ali ima ta zveza še kakšno praktično vrednost in ali je Rusija zanesljiv pokrovitelj. Vobče prevladuje mnenje, da leži usoda v rokah ruskega carja ter da je od njegove volje odvisna evropska vojna ali evropski mir. Baje se Rusija z nervozno naglico oborožuje ter pošilja silno število vojaštva na nemško in na avstro-ogrsko mejo. Rumunija ostane ne-



Avstro-ogrski poslanik fcm. baron Giesl pl. Gieslinški, ki je izročil srbski vladi avstrijsko noto ter je v soboto ostavil Beligrad.



Prestolonaslednik nadvojvoda Karel Franc Jožef s svojo visoko soprogo na letališču vojaških aeroplanov poleg Dunaja.

pristranska ter bo pač le čuvala, da se ne vtakne v boj še Bolgarija. O namenih Turčije ni slišati ničesar. V Italiji je vlada odločno za Avstrijo, ljudstvo pa za vojno ni navdušeno.

V splošnem moremo reči, da vlada — kakor vselej — v vseh resnično kulturnih evropskih krogih največja želja, da se ohrani mir ter da se vojna vsekakor prepreči.

Še se ni začela vojna, še ne pokajo puške in ne grme topovi. Zato še nismo izgubili poslednje nade, da se izpolni naša želja in se ohrani mir, ki je vzor in cilj našega modrega vladarja.

Ako pa je zapisano v knjigi usode, da je vojna neizogibna, potem naj se zgodi, kakor se mora zgoditi. Avstrijski Slovani so se odlikovali s posebno hrabrostjo in nadčloveško požrtvovalnostjo še v vseh vojnah. Vedno in vedno pa moli naša duša s Kristom na Oljski gori:

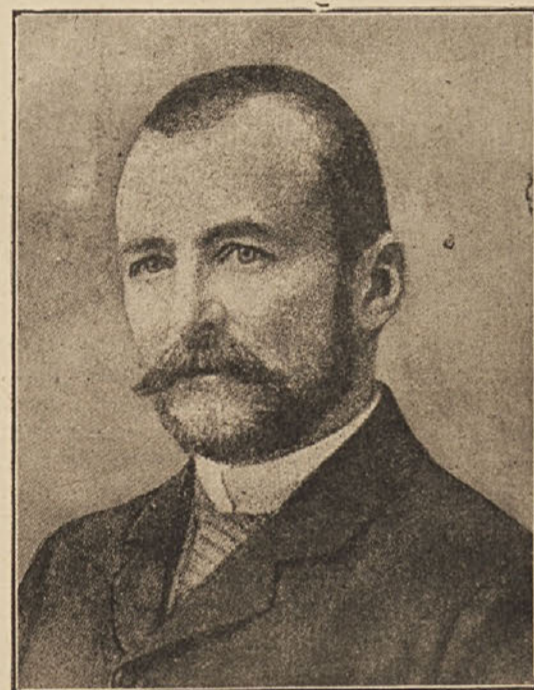
Oče, ako je mogoče, naj gre kelih trpljenja in vojne mimo nas! Toda ne kakor mi hočemo, nego kakor hočeš Ti, gospod vojskinih trum!

Vojvoda Putnik — aretiran in izpuščen.

Načelnik srbskega generalnega štaba, vojvoda Putnik, ki se je odpeljal s svojo hčerko v soboto ob pol 2. pop. iz Gleichemberga, kjer se je zdravil par tednov, da potuje v Belgrad, je bil zvečer ob 10. po policiji prijet na kolodvoru Kelenföld pri Budimpešti. Ko se je pripeljal graški brzovlak ob 9. uri 52 minut zjutraj v Kelenföld pri Pešti, sta vstopila dva detektiva v brzovlak. Izprevodniku sta pokazala fotografijo vojvode Putnika in ga vprašala, če je v vlaku gospod, ki ga predstavlja fotografija. Izprevodnik je po fotografiji dognal, da je Putnik s svojo hčerko in s štirimi drugimi potniki v kupeju I. razreda. Detektivi so ukazali, da se kupe odpre. En detektiv je pristopil k Putniku in ga je srbsko nagovoril. Putnik je skočil s svojega sedeža, sunil je detektiva v prsi in je potegnil revolver, kakor da se hoče ustreliti. Njegova hčerka je pričela medtem plakati. Drugi detektiv je pa prijel Putnika za roko in mu je izvil revol-

ver. Putnik se je zelo branil, padel je na tla, kjer ga je držal detektiv Nemes tako, da je pokleknil na njegove prsi. Prišli so še drugi policisti in detektivi, ki so Putnika nesli iz vagona. Njegova hčerka ga je spremljala neprestano plakaje. Pred kolodvorom je čakal budimpeštanski poveljnik, podmaršal Sorsich, ki je stopil k Putniku in ga nagovoril z besedami: »Ekscelenca, zelo obžalujem, kar se je zgodilo, a postopal sem po višjem povelju«. Putnik se je nato udal v svojo usodo. Odvedli so ga na poveljstvo. Njegova hči je internirana v nekem budimpeštanskem hotelu prve vrste.

Vojvoda Putnik je 26. t. m. kosil v dvorani vojaške kazine. Putnik je avstro-ogrski vojaški begunec, rojen v torontalski stolici in govori popolnoma ogrsko. Putnika so že 26. t. m. izpustili na svobodo in je bil že včeraj lahko v Belgradu. Izpustili so ga, ker še ne obstoji vojno stanje, dasi je lahko videl naše vojne priprave.



Grof Štefan Tisza, ogrski ministrski predsednik.

Tako je poročala »Neue Freie Presse« in vsi drugi listi. Korespondenčni urad pa poroča o prijemu vojvode Putnika s kompetentne strani: Po obstoječih vojaških predpisih se mora vsledučaju, če se vojni dogodki pričakujejo, vsak častnik sovražne države, če se nahaja na avstrijskem ali ogrskem ozemlju, takoj prijeti, kar je že dovolj jasno glede na možnost vohunstva. Srbskega višjega poveljnika generala Putnika so morali zato v Budimpešti prijeti. Pripomniti se pa mora, da so izmišljena vsa poročila, da je bil prijet general Putnik s silo. Aretacija generala se je samoposebi umljivo izvedla tako, da so se čuvala vse oblike, ki se morajo čuvati glede na njegov vojaški čin. Spremili so ga v budimpeštansko vojaško kazino, kjer so ga sprejeli z vso uljudnostjo. Ker preveva avstro-ogrsko armado viteško naziranje, da ne gre srbski armadi uropati njenega višjega poveljnika, se je odredilo, da je generalu Putniku bilo 26. t. m. omogočeno, da je svoje potovanje v domačijo nadaljeval s posebnim vlakom v salonskem vozu.



Mobilizacija: Nabor konj v vojne svrhe v Bosni.

Steckenpfeil-Lilijensmiede-Mine

prej ko slej neutržno za racionalno oskrbo polti in lepote. Priznanostna pisma. 157 Po 80 h povsod.

Našim p. n. naročnikom.

„Slovenski Ilustrovani Tednik“ bo redno izhajal, če bi ga pa ta ali oni ne dobil o pravem času, naj potrpi, prosimo, ker sedaj ima pač pošta ogromnega dela.

Naročnike, ki jim s 1. avgustom poteče naročnina, prosimo, da jo naj takoj obnovijo, ker na upanje ne moremo v teh časih, ko moramo tudi mi vse sproti plačevati, nikomur lista pošiljati.

Nekateri, ki jim je potekla naročnina že s 1. julijem, je še niso obnovili. Tem smo priložili v tej številki posebna vabila na naročbo. Kdor ne vpošlje naročnine takoj, mu že s prihodnjo številko ustavimo

Tednik. V lažje poslovanje prosimo vse, ki vpošljejo naročnino, da naptšejo na odrezek nakaznice oz. položnice, če je star ali nov naročnik. Stari naročniki naj pripišejo tudi številko, ki jo imajo poleg svojega naslova na Tedniku.

Ostanite nam zvesti in pridobivajte še novih naročnikov!

Naše slike.

Sarajevo in Mostar, glavni mesti Bosne in Hercegovine, pred tridesetimi leti še zanikrni turški gnezdi, sta danes prelepi, velezanimivi, z vsem komfortom modernih kulturnih središč opremljeni mesti. Mešanica evropskega in starega turškega značaja, slikovitost različnih pestrih noš in raznih plemen, kontrasti kultur, mnogovrstnost govornice ter krasota okoliške narave . . . vse to daje obema mestoma prav posebno dražestnost in mikavnost. V Sarajevu je nebrot civilnih in vojaških uradov v modernih poslopih, več cerkev, pravoslavnih in katoliških, prekrasen židovski tempelj ter cela vrsta razkošnih mošej, dalje mnogo različnih šol, bogat, vzorno urejen muzej, moderni hoteli, zabavišča, tovarne in kasarne. Poleg tega pa mohamedanska pokopališča sredi palač, parki, tipično turška trgovišča in veliki oddelki originalnih turških hiš z dvo-

ljudko slikovitost. Kontrast med nekdanjostjo in modernostjo, med turško in avstrijsko dobo pa je še večji v Mostaru. Staro mesto je še povečini mohamedansko, a novo mesto je bogato elegantnih

oči. Blazen deček je končal njegovo življenje in prizadel s svojimi strelji najhujše rane baš Jugoslovanom. Umor v Sarajevu je povzročil vse današnje skrbi in izzove morda celo vojno! Sarajevo, v bojih s



Pogled na Zemun ob Savi nasproti Belemu gradu.

vil in sijajnih hiš. Prvotni značaj turških mest je v Mostaru ponekod še docela ohranjen, in stari turški, vzbokani most čez reko Neretvo s čarobno slikovitim nabrežjem, daje mestu karakteristično točko, ki nam ne izgine nikoli iz spomina. V obeh teh mestih živi tudi mnogo vrljih Slovencev, ki delujejo v najlepši slogi z domačini. Pokojni prestolonaslednik je bil v Mostaru ves srečen nad prisrčnim vzprejemom naroda in nad krasoto tega slikovitega, med golimi hribi, s forti pokritimi velikani ležečega mesta. Obetal je, da se rad kmalu vrne v pestrobujni Mo-

Turki so krvaveli zate naši dedje, a zdaj trpimo zaradi tebe mi, ki te ljubimo z bolestjo!

VII. javna telovadba Sokola I. Dne 19. t. m. je imel »Sokol I.« svoj častni dan. Senčnati prostor »Kmetске posojilnice« ob Dunajski cesti nasproti kavarni »Evropi« je bil premajhen, da bi bil mogel sprejeti vse, ki so hoteli izkazati »Sokolu I.« in njegovemu sokolskemu delovanju simpatije. Ves dan je bil določen resnemu sokolskemu delu in razvedrilu. Dopoldne, že ob 8. se je pričela telovadba. Vršile so se proste vaje II. oddelka deškega naraščaja (60 telovadcev), proste vaje moškega članstva (37 telovadcev), proste vaje članic (42 telovadk) in posebne proste vaje članic (20 telovadk), sledile so proste vaje obrtnega naraščaja (45 telovadcev). Vse vaje so bile izborno naštudirane, in telovadci so jih izvajali z veliko preciznostjo. Zlasti so ugajale proste vaje članstva in članic. Izredno ljubke in privlačne so bile proste vaje I. oddelka deškega naraščaja (18 mladih Sokolov). Dopoldansko telovadbo so zaključile skupne proste vaje vseh oddelkov (80 telovadcev in telovadk) določene kot posebna župna točka pri III. vseslovenskem sokolskem zletu. Popoldne ob 3. so se zbrala na telovadišču in veselilnem prostoru razna sokolska društva. Pri popoldanski telovadbi, ki se je vršila, kakor dopoldanska telovadba s spremljanjem pomnoženega orkestra Sokola I. so se ponovile dopoldanske proste vaje z istim številom telovadcev in telovadk. K tem je prišla še telovadba treh vrst obrtnega naraščaja na orodju (20 telovadcev) in deški naraščaj (60 telovadcev) je izvajal več iger. Orodna telovadba članstva se je vršila v 5. vrstah (skupaj 30 telovadcev). Vse točke sporeda so se vršile precizno in brez presledkov druga za drugo. Po javni telovadbi se je vršila na obširnem veselilnem prostoru velika ljudska veselica, ki je družila pozno v noč posetnike javne telovadbe v nepresiljeni zabavi. Prireditelj Sokola I. je podala jasen dokaz simpatije slovenskega zavednega občinstva za Sokolstvo, in je Sokolu I. le čestitati na tako krasnem uspehu.



Pogled na Beligrad z zemunske strani.

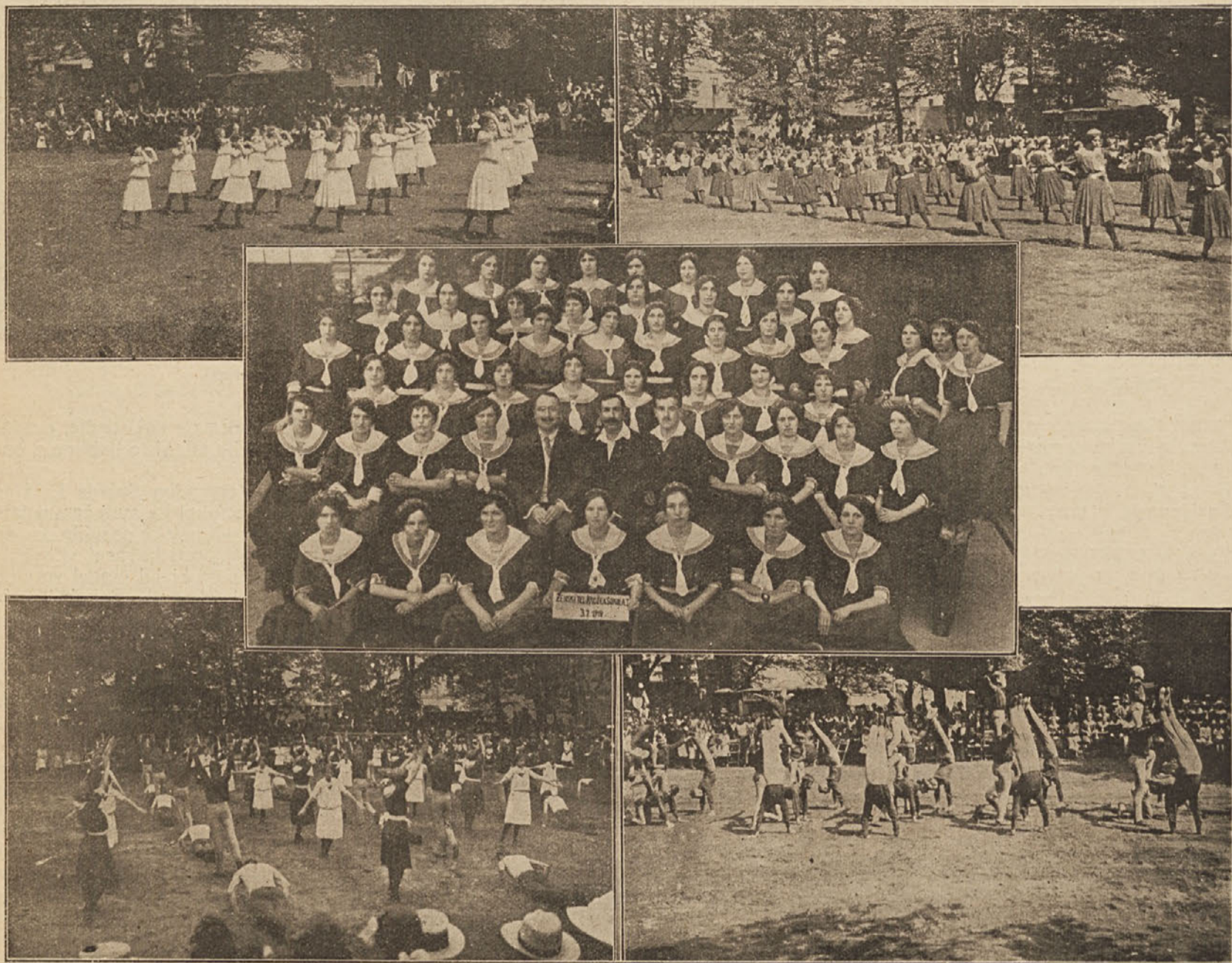
rišči. Katoliško, pravoslavno in židovsko pokopališče ima vsako svoj prav posebni značaj. Reka Miljačka, lepo regulirana, teče med elegantnimi nabrežji; avtomobili, kočije, turška vozila in bosanski tovarni konji dajejo vsemu življenju v tem mestu

star. In res se je vrnil, a zabit v krsto. In v Sarajevem se je počutil kakor doma in vozil se je sam s svojo soprogo po mestu ter se ni mogel nagledati lepote prizorov, ki so se mu ponujali povsod. Bila je zadnja lepota, ki so jo gledale njegove

Zadnji občinski odbor Spodnje Šiške. Ljudje, ki danes vedre in oblačijo nebo kranjske dežele, so sklenili, da se Spodnji Šiški vzame samoupravo in da se priklopi ta velika, pri državnozbornih volitvah zelo odločilna občina mestu Ljubljani. Dasi sta ugovarjali tej prikloplitvi Ljubljana in Spodnja Šiška, je odobrila visoka vlada sklep deželnega odbora, in Spodnja Šiška ni več samoupravna občina, nego je postala najnovejša ljubljansko predmestje. Zadnji občinski odbor je izročil svoje pravice in dolžnost ljubljanskemu občinskemu svetu in župan Seidl se je umaknil ljubljanskemu županu, dr. Ivanu Tavčarju.

Strahovita eksplozija v Gorici. V sredo okrog polsedmih zvečer se je po vsej Gorici zaslišal močan pok; ko se je nad Tržaško cesto dvignil silen oblak dima, je vse drlo proti onemu kraju mesta. Tu pa se je pokazal prišlecem strahovit prizor. Po vsem Goriškem in tudi preko meja svoje ožje domovine kot pravi večšak v svoji stroki poznani izdelovalec umetalnih ognjev, Ferdinand Makuc, je imel tu svojo delavnico, ki jo je šele pred kratkim popolnoma preuredil in opremil z novimi stroji. Iz te delavnice se je valil silen dim. Ko so začeli preiskovati kraj nesreče, delavnico in bližnjo

luknja, kakor da je bilo truplo prestreljeno. Po vsem truplu je bilo potem še drugih strahovitih poškodb. Vsa tri trupla so bila seveda popolnoma ožgana. Eksplozija je bila tako silna, da se je pok čul do državnega kolodvora. Poškodovano ni samo poslopje, kjer se je nahajala Makučeva delavnica in njegovo stanovanje, temveč je precej trpela tudi bližnja tolerančna hiša, na kateri so razbita vsa okna. Kako je nastala eksplozija, je težko reči, ker so mrtve vse tri osebe, ki so bile navzoče. Po splošni sodbi pa je najbrž zakrivila eksplozijo Makučeva soproga, ker je njeno truplo najhujše razmesarjeno in raz-



Sokol I. v Ljubljani: V sredi telovadkinje in starosta dr. P. Pestotnik, načelnik Iv. Slapničar in načelnik Stane Vidmar; poleg staroste načelnica Mara Jeršekova, poleg Vidmarja načelnice namestnica Vera Pogačnikova. Zgoraj na levi proste vaje gojenk; na desni proste vaje članic; spodaj na levi skupne proste vaje vseh oddelkov in na desni skupne proste vaje deškega naraščaja.

Ljubljanski magistrat je raztegnil svoj delokrog na Spodnjo Šiško, ki bo uživala posej vse časti, pa tudi vsa težka bremena mesta ljubljanskega. Ko bodo Spodnješiščani plačevali mestne doklade, se bodo mogli tolažiti vsaj s ponosno zavestjo, da niso nič več vaščanje, nego da so kar čez noč meščanje. Ta zavest bo sicer draga in grenka, a nedvomno krasna. »V lepoti je umrla«, bi rekel Ibsen, »spodnješišenska samouprava«. Poslednji občinski odbor se je dal v »večen spomin« še naslikati, in mi prinašamo sliko teh vrlih slovenskih mož z dostavkom, da je podelil ljubljanski občinski svet zadnjemu spodnješišenskemu županu, čilemu Sokolu Jos. Seidlu v priznanje njegovih zaslug za spodnješišensko občino brezplačno ljubljansko meščanstvo.

okolico, so našli mrtva trupla Makuca, njegove soproge in Rudolfa Komela, delavca, ki je bil zaposlen v delavnici. Vsa tri trupla so bila naravnost grozno razmesarjena, najhujše pa truplo Makučeve soproge. Glavo žene so našli par korakov od trupla, kakor da bi jo bil kdo odrezal; ena noga se je držala trupla, druga pa je bila tudi odtrgana. Čreva, možgani, kos roke in kos noge: vse je bilo razmetano po bližnjem travniku. Pogled na to tako strahovito razmesarjeno truplo je bil tako grozen, da je gledalcem pretresal mozeg in kosti. Makučevo truplo je bilo tudi strahovito poškodovano. Njegove roke so bile popolnoma zveržene, a vendar je bilo truplo še celo. Truplo Komelovo je imelo prav tako grozne poškodbe, posebno na prsih je bila velika

metano po vsem travniku. Učinek je prav tak, kakor bi bil eksploziral dinamit. Gotovo pa je, da so bili vsi trije, Makuc, njegova soproga in delavec v hipu mrtvi. Po vsej Gorici je napravila ta grozna nesreča najgloblji vtisk. Posebno pa je užalostila Slovence, kajti Ferdinand Makuc je bil vedno zaveden Slovenec, ki se tudi kot obrtnik, ki je imel svoj zaslužek tudi pri odjemalcih druge narodnosti, ni nikdar bal javno izpovedati svojega slovenskega narodnega mišljenja in je tudi ob vsaki priliki storil svojo polno narodno dolžnost. Bil je pravi večšak v svoji stroki in kot obrtnik in mož poštenjak v vsakem oziru splošno spoštovan v Gorici in povsod, kjer so ga poznali. Bil je mož, ki si je s pridnim delom svojih rok ustvaril pošteno eksistenco. Opomogel si je s svojim

delom toliko, da je prav pred kratkim popolnoma nanovo preuredil svojo delavnico in jo opremil z novimi stroji. Makučeva soproga, rojena Lebanova, je bila hčerka lastnika kavarne »Dogana«. Bila ni samo



Pri eksploziji v Gorici ponesrečena gospa Makučeva rojena Lebanova.

dobra žena svojemu soprogu, temveč tudi dobra njegova pomočnica v delavnici. Privadila se je toliko delu v soprogovih stroki, da mu je popolnoma nadomestovala delavca. Rudolf Komel zapušča vdovo in tri otroke. Star je bil komaj 30 let in bil priden in vesten delavec. Ko so obvestili nesrečno ženo o smrti soproga, se je zgrudila na tla in omedlela. Vse splošno obžalujejo tragično smrt pridnega in marljivega podjetnika. Na drugi strani pa se čujejo tudi pritožbe proti oblastim, ki so pripustile, da je bilo tako podjetje tako blizu drugih hiš. Tudi se govori, kar bo pa najbrže le govornica, da je imel pokojni Makuc preveliko zalogo smodnika v hiši.

Vzor slovenskega učitelja. Gospod Josip Vidic, nadučitelj v p., čigar simpatično sliko prinašamo, je nedavno slavil svojo 70letnico. Nad 40 let je opravljal težavno slabo plačevano učiteljsko službo, izmed teh 38 let v idilskem Št. Pavlu v Savinjski dolini. Pod njegovim vrlim vodstvom se je šola razširila od enorazrednice v petrazrednico. Ko je bila štirirazrednica, je bil redek slučaj, da je imel nadučitelj Vidic poleg sebe tri učitelje-domačine, ki so bili nekdanji vsi njegovi učenci. Huda živčna bolezen ga je prisilila, da je stopil pred leti v pokoj. Ob tej priliki ga je izvolila občina Št. Pavel v Savinjski dolini za častnega občana, »Savinjsko učiteljsko društvo« pa za častnega uda. Za občino Št. Pavel si je stekel nadučitelj Vidic obilo zaslug ne samo z vzornim poučevanjem in vzgajanjem mladine, temveč tudi kot umen sadjerejec. Na tisoče drevesc je razdelil brezplačno med občane in lahko se reče, da je veliko večino dreves Št. Pavelske občine, ki prinašajo sedaj občanom obilu sadu, cepila njegova roka. Ko je srečno zmagal hudo bolezen, se je posvetil zopet kulturnemu delovanju. Marljivo je nabiral narodno blago in na stotine pesmi z melodijami vred je poslal odboru za zbiranje narodnih pesmi. Sodeloval je v gledališkem odboru pri prirejanju diletantskih predstav in pomagal je ustanoviti Št. Pavelski odsek »Sokola«, kateremu načeluje kot starosta še sedaj kljub svojim 70. letom, in podružnico družbe sv. Cirila in Metoda, katere predsednik je že več let. Posebno vestno upravlja knjižnico »Prosvete« in »Sokola«, ki jo ima v vzornem redu in katere se ljudje marljivo poslužujejo. Njegov ponos pa sta njegova sinova, g. Oton Vidic, c. kr. sodni svetnik v Litiji in g. dr. F. Vidic, c. kr. urednik državnega zakonika v ministrstvu za notranje stvari na Dunaju, literarni historik in dopisnik raznih naših književnih zbornikov. Vrlemu častitljivemu rodoljubu Vidicu želimo k njegovi 70letnici: Živel še mnoga leta na čast slovenski domovini ter na srečo Tvojih marljivih in blagih sinov in vnukov!

V prihodnji številki priobčimo slike iz Ljubljane in drugod, prizore ob proklamaciji mobilizacije, prihod mobilizirancev itd. Prosimo prijatelje našega lista, pošljite nam takoj slike iz svojega kraja, da jih priobčimo. Te slike bodo zgodovinskega pomena, ker še čez leta in leta jih bo marsikdo gledal z zanimanjem.



Pri eksploziji v Gorici ponesrečeni izdelovalec umetnih ognjev Ferdinand Makuc.

Ženski vestnik.

Glavno pospravljanje. Ali naj se vrši pred počitnicami ali potem, ko se vrnemo? Poleg vsakdanjega pospravljanja treba tudi vse stanovanje večkrat na leto prav temeljito izprašiti in pospraviti. V ta namen odmaknemo vse pohištvo od zidu, posteljnino in vse, kar je lažjega, znesemo na hodnik ali vsaj v vežo ali predsobo. Najbolje pa je znesti vse na dvorišče ali na vrt. Vse ostale stvari pokrijemo s prti, navlaš za to pripravljene. Preproge vse lepo zvijemo in jih nesemo vun, kjer jih pozneje iztepemo in skrtačimo. Zastore treba vzeti z oken ali pa jih vsaj iztakniti iz zanj ter jih obesiti preko oken, ki morajo



Zadnji občinski odbor v Spodnji Šiški. Župan Josip Seidl, zdaj meščan ljubljanski.

biti na iztežaj odprta. — Lažje podobe in druge okraske snamemo z zidu, ker jih tako lažje osnažimo. Potem odstranimo vso pajčevino z zidu ter pobrišemo strop in stene s suho cunjjo, ki jo navežemo na omelo. Kjer se je nabralo mnogo prahu, ga odstranimo z vlažno cunjjo, ki seveda ne sme biti zelo mokra; tako zabranimo, da bi letel prah v zrak in sedel potem zopet nazaj na pohištvo. To cunjjo treba prav pogostokrat izprati ter tesno ožeti. Peč in vse njene globine in špranjice, okvirje vrat in oken, skratka, vse treba dobro obrisati in po potrebi tudi umiti.

Ali naj se vrši to glavno čiščenje pred počitnicami, ali potem, ko se vrnemo s počitnic? Prejšnje čase so imele gospodinje navado, da so si prilhranile to delo za september. Takrat se je slišalo po mestnih dvoriščih strašno iztepanje, grozen nered je zavladal povsod, ki sta mu sledila potem tem večja snažnost in red. Poleg tega je bilo treba vpisavati otroke v šolo. Razne obleke so bile potrebne popravila. Obleka, čevlji in še marsikaj se je na deželi raztrgalo ali uničilo; treba je popravila in nadomestila. In tako ni bilo čudno, da je gospodinja srednjih slojev, ki itak tu-

pa je vse stanovanje v redu. Vse to lahko naredimo v enem dnevu, pa nam je brez velikega truda in razburjenja zopet prijetno in domače med svojimi stenami. **Gospodinja.**

Razne vesti.

Protiv alkoholizmu. Neki nemški zdravniški list obširno poroča, kako treba postopati z alkoholiki. Zdravnik dr. Schneider trdi, da kaže pijanec navadno kake duševne pomanjkljivosti. Na vsak način je njegova volja jako slaba. Iz lastnih izkušenj izučeni, naglašata zdravnik, da pijanec, ki hoče opustiti pijančevanje, ne sme sploh ničesar piti. Pijančeva volja je tako slaba, da nikakor ne more držati mere. Vsak pijanec je pil najprej samo zmerno; počasi šele je prešel v število nezmerljivih pivcev. Zato je nespametno, puščati alkoholika, da še enkrat doživi žalostno usodo pijanca. V vsakem alkoholiku dremlje strast do pijače; in že majhna merica alkoholnih pijač, ki jo je užil abstinentni pivec, vzbudi zopet to strast, ki postane strašna in se ne da pomiriti. Nekaj pije vidno,

ki so glavna privlačna sila njegovega cirkusa, pa so cenjeni na 100.000 K.

Denar — sveta vladar. Denar je največje zlo na svetu ter obenem velika sreča. Denar pomenja moč, ugled. Za denar je možno dobiti skoraj vse. Denar je hudič, izkušnjavec, ki zapeljuje človeštvo, da čestokrat prodaja svojo čast in samega sebe. Ampak denar je potrebno zlo. Brez denarja ni obrata in ne kupčije. Čim ročnejši, pripravnejši je denar, tem hitreje se vrši kupčija. Izumitev kovinastega denarja je bilo kulturno delo prvega reda. Samo narodi prav nizke kulturne stopinje se poslužujejo živine, poljskih pridelkov, školjk, kamenov, kož i. dr. kot zameno za druge predmete, ki jih potrebujejo, a jih sami nimajo. — Ker v starih časih človeštvo še ni znalo pridobivati raznih kovin, so bile zato redke in so se zdele zato pripravne za merilo različnih vrednosti. Že od nekdaj so uporabljali ljudje za denar predvsem zlato, srebro, baker, železo i. dr.; v novejšem času pa uporabljajo tudi nikel. Tehnica je bila znana že pred več tisoč leti; stehani kosci kovine pa so predstavljali denar. Kdo je izumil denar, ali Kitajci ali Egipčani, ali predazijski narodi, ni znano. 2000 let pr. Kr. so ga že imeli v Egiptu, v Asiriji in na Kitajskem. Prva oblika denarja je bila kovinasta žica; to žico so nosili ovito okoli roke in so jo po potrebi odtrgovali. Za večjo vrednost je moral dati večji konec žice, za manjšo pa manjšega. Zlate, srebrne, železne špirale so služile kot okras in hkratu za denar. Temu denarju so sledili prstani in obročki različne velikosti. 600 let pred Kr. je imel v Mali Aziji denar obliko takih obročkov. Sedaj je bilo treba razmišljati, kam naj bi se spravljali ti obročki. In začeli so se možnjički Grki in Rimljani so imeli možnjičke najrazličnejših oblik. Rimski kipi boga Merkurja so imeli skoraj vedno pri sebi narejen možnjiček (marsupium) kot viden znak trgovstva. Zgoraj je bil tak možnjiček zadržan v vrvice. Pozneje so prišle v svet vrečice, ki so jih nosili na rokah. Še pozneje pa so nosili sužnji na vratu večje usnjate kožnate vrečice in v njih je bil denar. V srednjem veku so imeli potujoči trgovci pasove iz mačje kože, ki so imeli znotraj žepe za denar, odtod ime »Geldkatze«. Denar današnje oblike je bil znan že več stoletij pred Kristom, a njegova oblika je vedno lepša, čeprav ima zmerom manjšo vrednost.



Pogled na Mostar.

di na deželi nima dosti počitnic, ker mora kakor v mestu skrbeti za vse gospodinjstvo, hitro postala zopet nervozna in vsa utrujena.

V novejšem času pa si pomagajo gospodinje na ta način, da izvedejo glavno pospravljanje že pred počitnicami. Sicer je res, da se med počitnicami stanovanje iznova napraši, pa najsibo tudi dobro zaprto. A ta prah je samo na tleh, po mizah, omarah itd. Jaz pred počitnicami izprašim vse stanovanje, iztepem in izkrtačim posteljnino, ki jo potem zložim kolikor možno vso skupaj, da ne more prah do nje. Nato jo še dobro pokrijem s starimi rjuhami ali prtji, ki niso več za drugo rabo. Kar je majhnih slik in drugih drobnarij po zidu in raznih policah, zložim vse v kak zaboj ali omario. Iztepene in izkrtačene preproge zvijem. Oprane in zlikane zastore, prtjičke in vse druge malenkosti zložim na kako veliko mizo in vse dobro pokrijem. Takisto zastrem tudi dobro pohištvo, kolikor je to mogoče s papirjem ali z velikimi, že nerabnimi prtji. Potem zbrišem in namažem še tla; zgladiti jih dam pa po počitnicah. — Kuhinjo in jedilno shrambo treba prav posebno skrbno osnažiti in vse umiti in očediti. Saj se da vse sliraniti v omare in zaboje. Drugo pa se zakrije s papirjem in prtji. Tako sem lahko brez skrbi, da se ne zaredi v stanovanju mrčes in gotovo ne pride od sosedov k meni. — Kako pomirljiva je potem zavest, da treba prišedši domov samo omesti stanovanje, pobrisati tla in pohištvo, obesiti in postaviti vse stvari na določeno mesto, odstraniti vse pregrinjaje, osnažiti okna in razviti preproge,

nekaj skrivaj; hodi od gostilne do gostilne in izpije povsod po male množine in mera je kmalu polna. Kal bolezn, ki je že umirala, se spet dvigne. Neutešljivo hrepenenje po pijači prevzame alkoholika zopet popolnoma, izgubljena je. Čestokrat hoče tudi sram in kes, ker se je pokazal slabega, ko je padel iznova, zadušiti z novim pitjem. Sam nad seboj obupa in se uda nanovo pijači. Kakor hitro je izpil en kozarec, se vzbudi želja, pekoče hrepenenje po alkoholu, in vsi trdni sklepi splavajo po vodi. Krepka volja, popolnoma zdržati se pijače, je za pijanca nekaj junaškega. Ampak mnogo lažje se je zdržati prvega kozarca kakor drugega. Hude pijance more še najgotoveje rešiti kak zavod te vrste. Tudi razna abstinentna društva so velike važnosti ter store za človeštvo mnogo koristnega. A tudi v posameznih rodbinah žena lahko mnogo stori s tem, da sploh ne trpi nobene alkoholne pijače v hiši. Seveda mora biti mož toliko trden in pameten, da se zadovolji s tem.

Drage živali. Zveri, ki si jih nabavljajo lastniki menežarij, so silno drage. Lep lev velja 3000 do 6000 K, tiger 7000 K, severni medved 3700 K; mladega severnega medveda pa je dobiti za 1800 K. Za majhnega slona treba plačati približno 6000—7000 K. Za odraslega slona pa 11.000—14.000 K. Navadna zebra velja 2500 do 6000 K, kamela 1000—2500 K, lama 500—750 K. Vse te cene pa veljajo samo za nedresirane zveri. Dresirane živali so mnogo dražje. Prvega slona, ki je vozil kolo, je prodal lastnik cirkusa Hagenbeck za 50.000 K. Trije njegovi izučeni šimpansi,

Za kratek čas.

Junak. Po dokončani vojni z bosanskimi ustaši, ki so dali naši vojski mnogo težkega dela, so se razdeljevale kolajne. Vojaki so stali v dolgih vrstah in sprejemali od poveljnikov znake svoje hrabrosti. Vsi so bili zadovoljni, da je vojne konec in da so dobili vsaj mal sponenik na prestano trpljenje. Nenkrat se je oglasil prostak, znan po svoji veliki omejenosti: »Prosim pokorno, jaz moram dobiti vendar zlato medaljo! Ta je pa čisto navadna«. — »Kaj si drznete!? Kaj ste pa storili tako posebnega?« — »Jaz sem, pokorno javljam, odsekal sedmim Turkom noge in roke!« — »Tako? Pa zakaj jim niste odsekali glav?« — »Pokorno javljam, zato ker jih niso nič več imeli!«

Nerazumljivo. »Mama«, je dejal Bojan, »papa ne ve, kakšna so nebesa«. — »Kako da ne?« — »Slišal sem, ko je dejal sosedu, da so bili tedni, ko si bila na Koroškem, zanj prava nebesa.«

Slab znak. »Pomisl, neki mož mi je prinesel nazaj moj dežnik, ki sem ga pred štirinajstimi dnevi pozabila v kavarni! Še so poštenjaki na svetu.« — »Gotovo so, toda to le dokazuje, da ni tvoj dežnik za nobeno rabo več in da je že zadnji čas, da si kupiš novega.«

Zmota. »Vi, nesramneži! Kako ste se mogli predrzniti in mene ponoči v parku poljubljati?« — »Oprostite, gospodična, to je bila zmota. Mislim sem, da poljubljam vašo najmlajšo gospodično sestrol!«

EMIL GABORIO:

20. nadaljevanje.

Izgovor krivca.

(Dalje.)

Položil je dokazila na svojo pisalno mizo in jih pokril z veliko polo papirja za akte.

Dan se je nagibal k zatonu in Dabiron je imel jedva dovolj časa, da zasliši obtoženca še pred nočjo. Čemu bi se obnavljal dalje? Dokazov je imel dovolj v rokah. Ako je bil mladi grof le količkaj zdrave pameti, je moral opustiti vsako obrambo. In vendar je čutil v sebi nekakšno negotovost in pomanjkanje poguma. Pripisoval je to telesni utrujenosti in izmučenosti; od sinočnjega večera ni bil jedel še ničesar. Poslal si je po steklenico vina in malo peciva. Nato je ukazal privedi vikonta Komarenskega.

Enajsto poglavje.

Alberta je stiskala po njegovi nepričakovani aretaciji nekakšna omama, ki se ji skoraj ni mogel iztrgati. Mašinalno je odgovarjal na vprašanja policijskega komisarja in detektivov, ne razmišlja o pomenu besed. Nato sta ga prijela dva agenta pod pazduho in ga odvedla po stopnicah nizdol. Sam bi ne mogel iti; noge so mu odrekale pokorščino. Policisti so ga posadili v voz, ki je že čakal na dvorišču. Sedeti je moral na sprednjem sedežu; dva tajna agenta sta se vsedla njemu nasproti. Tretji se je namestil poleg voznika, in kočija je zdrdrala počasi na cesto. Albert je slonel v umazanem vozu, nezmožen, razmišljati jasno o svojem položaju.

Samo podoba vdove Leruževe je vstala enkrat pred njim. Videl jo je pred seboj kakor zadnjikrat, ko je bil z očetom v La Žonseri. Spomlad je bila, meje so cvetele in dišale; starka je stala v beli avbici med vrati svojega vrtička, dvigala proseče roke in govorila njegovemu očetju. Poslušal jo je, gledal jo strogo, izvlekel nato svojo denarnico in ji naštel rumenjakov.

Voz se je ustavil; Albert je čutil, da ga podpirajo, dvigajo in vodijo v veliko temno dvorano. Tu je bil nameščen sodni pisar, ki je vodil aretacijski zapisnik. Stavil je običajna vprašanja, in Albert je odgovarjal mašinalno po vrsti.

Preiskali so ga. Sirove roke so otipavale vse njegovo telo. To ravnanje je vzbudilo njegovo jezo; in ravno to ga je spravilo k zavesti. A že je bilo opravljeno vse. Zopet so ga prijeli pod pazduho in ga vodili po dolgih, temnih koridorjih, kjer je vejal okrog njega mrzlo in vlažno. Odprla so se vrata, potisnili so ga v majhno sobico. Spremljevalca sta izginila, zarožljale so ključavnice in zapahi.

Njegov prvi občutek je bil oddih po prestani muki. Bil je sam. Nič več ni čutil šepeta okrog sebe, ostrih glasov in drugih vprašanj. Globoka tišina. Bilo mu je, kakor da je ločen na veke od vsake človeške družbe in že okuša oddaleč smrt. Nemoteno se je mogel udati onemoglosti, ki mu je trla dušo in telo.

Pred njegovimi vrati sta bila nameščena dva policijska služabnika, star sivobradec in mlajši človek. Prisluskovala sta in gledala zapovrstjo skozi linico, ki je bila napravljena v vratih.

Opazovala sta vsak jetnikov gib in sleherni izraz njegovega obličja.

»Bože moj, takšen je kakor cunjica,« je šepnil mlajši sluga. »Kdor nima več korajže, naj bi ostal rajši lepo pošten. Ta nima niti toliko moči, da bi se mogel oble-

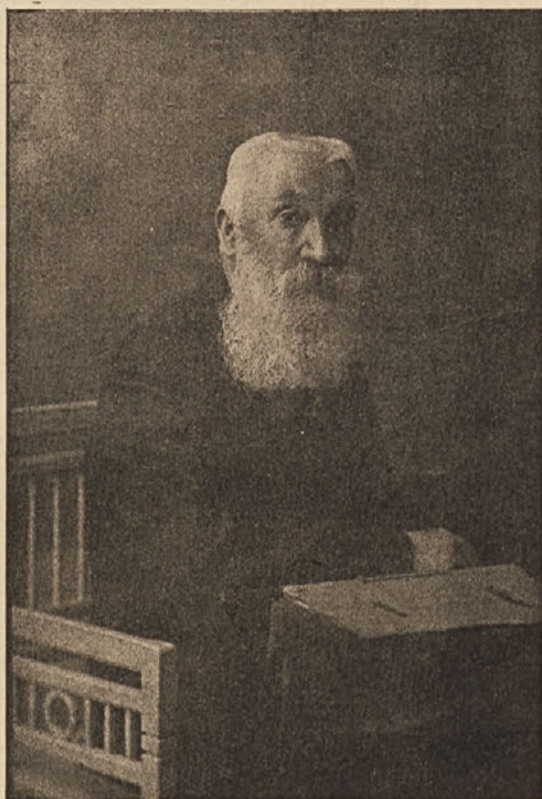
či čedno za na poslednjo pot. Kaj ne, gospod Balan?«

»Kdo ve,« je rekel stari. »To se še pokaže. Lekok mi je dejal, da je zakrkjen grešnik.«

»Glejte, glejte, napravlja si posteljo — legel je. Zdi se, da je zaspan. I, zlomka, mož mora imeti dobro spanje. Takšnega pa še ne.«

»Vi ste imeli doslej opravka samo z neznatnimi jetniki; a jaz sem občeval že s prav velikimi zločinci. In povem vam lahko, da se vedejo vsi enako. Takoj, ko jih zaprete, so čisto zanič; ves njihov pogum pri vragu. Do drugega jutra pa se popravijo popolnoma.«

»Res je zaspal. Veste kaj, to je smešno!«



Josip Vidic, nadučitelj v. p., 70 letnik, vzoren vzgojitelj in neumoren delavec za prosveto našega naroda.

»Narobe, meni se zdi prav naravno. Odkar je storil svoj zločin, je bil mož kakor obseden. Imel ni miru ne počitka. Zdaj je odkrito vse, zdaj ve, česa se mu je nadejati, in to je tudi neke vrste pokoj.«

Albert je spal štiri ure. Ko se je zbudil, je čutil svojo glavo svobodnejšo nego ves čas po razgovoru z Noelom. Mučna mu je bila minuta, ko je premislil hladnokrvno svoj položaj, toda zbral se je takoj, prigovarjaje si: »Glavno je, da si ne dam vzeti poguma.«

Rad bi bil takoj videl koga in se razgovarjal z njim; želel si je zaslišanja, samo, da bi mogel govoriti. Hotel jih je poklicati, a premislil si je. »Saj pridejo sami po me!«

Segel je v žep, da pogleda na uro; šele zdaj je zapazil, da so mu jo vzeli. Ravnali so torej z njim kakor z najnavadnejšim zločincem. Preiskal je svoje žepe. Vsi so bili skrbno izpraznjeni. Nato se je domislil, kako neredna mora biti njegova zunanja prikazen. Izkusil se je očediti, kolikor se je dalo. Otepel si je obleko, popravil si ovratnik, prevezal kravato, ulil si vode na konec žepne rutice ter si omočil obraz in predvsem oči, ki so ga bolele. Naposled si je poizkusil urediti še lase in brado, ne sluteč, da ga opazuje pri tem četvero risjih oči.

»Naš petelin že dviga greben in si oprava perje,« je dejal mlajši policijst.

»Saj sem rekel, da se popravi. Stoj, zdaj je nekaj rekel, ako slišim dobro.«

Toda vohunoma se ni posrečilo prestreči gib ali opazko, s kakršnimi se izdaja zla vest, kadar se čuti neopazovano. Le enkrat sta slišala besedo »čast« izmed Albertovega mrmranja s samim seboj.

Izprva jih govori večina o časti,« je zagodrnjal Balan, »nazadnje pa mislijo samo na to, kako bi si oteli glavo.«

Orožniki, ki so prišli po Alberta, da ga odvedejo pred preiskovalnega sodnika, so ga našli sedečega na znožju postelje, s komolci uprtimi ob kolena in glavo zakopano med dlanmi.

Ko so vstopili, se je dvignil in jim stopil naproti.

»Pripravljen sem!« je dejal.

Trdnih korakov je sledil orožnikom, ki so ga vodili po hodnikih.

(Dalje prih.)

Književnost.

II. knjiga Knjižnice »Sloven. Ilustrovani Tednika«. »Ljubljanski Zvon« je prinesel v 7. številki zelo ugodno oceno Pugljeve knjige »Mimo ciljev«. Iz te ocene posnemamo: »Tisočerih in tisočerih pota gredo v silnih ovinkih mimo ciljev, kakor bi jih zanašala neka peklenska sapa.« Na tem aforizmu... je idejno zgrajena najnovejša Pugljeva zbirka. Deset drobnih zgodb, novelet in slik je zbral pisatelj v tem zborniku, ki... tvori prav prijazno berilo, ne pretežko, pa tudi ne presuhoparno. In komur se hoče takega branja, mu bo s to knjigo sigurno ustrezno. Če pa bi hotel potipati v podrobnosti in analizirati vsebino, bi prisodil prvenstvo noveletu »Zanešeni«, povestici »Zemlja sveta« in skici »Labud poje«. Tudi »Helena« je snovno zelo zanimiva in originalna. Puglja hvalijo mnogi kot enega najbolj objektivnih mlajših slovenskih pisateljev... tudi on ima svoj jezik, svojo formo, svoje ljudi. Kritik priznava Puglju »izbrušen dar opazovanja«, mnogo »naravnega, nekajenega gledanja na življenje« in želi, da bi Pugelj napisal »še vse kaj večjega in stalnejšega«. Dalje piše kritik: »Prikupna zunanost knjige dela vso čast »Sloven. Ilustrov. Tedniku. Platnice je opremil Gaspari s čedno vinjeto...«



Št. 518. Posebno ploščnata nikel cil-rem. močno dobro kolesje, pokrovi ostanejo stanovi. beli K 7-50
Enako jeklena » 7-90

Št. 101. Posebno ploščnata srebrna Anker-rem. na 15 kamnov, fini kovinasti kazalnik . . . K 11-—

Št. 519. Posebno ploščnata srebrna Anker-rem. na 15 kamnov, fini močni pokrovi, lepo gravirano, posrebr. kovin. kazalnik K 17-50

Št. 520. Ista s tremi močnimi srebrn. pokrovi, lepo grav. K 19-50

Dobiti proti povzetju pri tovarni ur

H. Suttner, Ljubljana št. 5.

Nobena izguba, zamena dovoljena, ali se denar vrne.

Zahtevajte cenik, zastoj in poštnine prosto.

Nečist obraz

Izpuščaji, lišaji, rdečica lica ali nosa izgine hitro in obraz postane lep in čist od Bartulovičeve »zdravilne masti«. Cena škatlji 50 v. po pošti 70 v in se plača naprej; 12 škatelj za 6 K franko proti povzetju. Edino pristno pod varstveno znamko sv. Marije pomočnice. Dobiva se pri Vladku Bartulicu, lekarju, Zagreb, Jelačičev trg št. 19. 362 e

Priporoča se
umetna knjigovoznica.
Ivan Jakopič,
Ljubljana. 136

Hiša

Je na prodaj v lepem kraju na Sp. Štajerskem blizu železniške postaje. Zraven hiše je vrt s sadnim drevjem in gospodarsko poslopje, vse z opeko krito. Pri hiši je tudi koncesija za obrt. Cena 5800 K. Naslov v upravnistvu tega lista 395

Najboljše

medstvo zoper stenice
in drugi mrčes je

„Morana“

„Morana“ uničuje temeljito stenice in njihovo zalego. Naroča se pri **M. Skrinjar, Trst, Via Ferriera 37/I. 200 gramov stane 1 K. 117**

Pri večjih naročilih popust, trgovcem rabat.

Pri veliki internacionalni dirki dne
7. julija 1914

okoli Gradca

Gorčevo kolo

PRVO
dospelo
na cilj.

Gorčeva kolesa, ki so cena in trpežna ter lahko tekoča, se prištevajo med prvovrstne in najboljše izdelke monarhije in kot taka vredna zasluženega priznanja ter vsestranskega priporočila prve in res domače tvrdke

A. GOREC, LJUBLJANA

specijalna trgovina s kolesi, pnevmatiki in deli,
Marije Terezije c. 14

(„Novi svet“, nasproti Kolizeja).

Zahtevajte prvi slovenski cenik brezplačno. 391



SODE

(389)
dobro ovinjene stare in nove, male in velike ima na prodaj **Ivan Buggenig**, sodarski mojster, **Ljubljana, Cesta na Rudolfovo železnico št. 7.**



Fr. Ševčik, puškar v Ljubljani,
Židovska ulica št. 8

priporoča svojo veliko zalogo najboljših pušk in samokresov najnovejšega sistema ter tudi municijo in vse druge lovske priprave po najnižjih cenah. 393

Popravila se izvršujejo točno.

Ceniki na zahtevo zastoj in poštine prosto.

En sam glas gre okoli o Kolinski kavni primesi: da je najboljši kavni pridatek, ki daje kavi izvrsten okus, prijeten vonj in lepo barvo. Zato jo naše gospodinje tako rade kupujejo in jo tudi drugje priporočajo. Zaradi svojih dobrih lastnosti se je Kolinska kavna primes priljubila v vseh krogih. Tudi zato jo imajo naše gospodinje rade, ker je pristno domače blago. Priporočamo prav toplo izvrstno in pristno domačo Kolinsko kavno primes in Vas opozarjamo v vašem lastnem interesu, da zahtevate v prodajalni vedno izrecno samo ta kavni pridatek!

Boječje varuje vsaka mati svojega malega ljubljence pred nevarnostmi poletne vročine, katera zahteva vsako leto toliko žrtev med dojenčci, ker v največ slučajih ni dobiti pravilne, zanesljive hrane. Dajte pa svojemu otroku Nestléjeve moke za otroke, katera se je že v veliko tiščih slučajih — od roda do roda — tako sijajno obnesla, potem si prihranite ne samo žalost, ampak bodele tudi videli, kako vaše dete krasno uspeva. — Poskušnje pošlje na zahtevo popolnoma zastoj Nestlé, Dunaj, I., Biberstrasse.

Nič ne pomaga, vsak mora priznati, da je Kolinska kavna primes vendarle najboljši kavni pridatek, ki se odlikujejo svoji izvrstni kakovosti in daje kavi izboren okus, prijeten vonj in lepo barvo. Obenem pa je pristno domače blago. Vse naše gospodinje kupujejo torej samo Kolinsko kavno primes in so z njo najbolj zadovoljne.

Kdor ne verjame, naj poskusi, da je novi »Osetov Silva vrec« pri Tolstovrški slatini, pošta Guštanj, res izvrstna zdravilna in osvežujoča namizna kislava voda, ki močno mozra in ostane čista in dobra. Konkurira lahko z vsemi slovečimi vodami. Poskusite, zahtevajte in naročite takoj. Steklenice vseh vrst se sprejmejo v polnitev in proti računu. Tudi kupijo se vse vrste steklenic. Edino domače podjetje te vrste. Svoji k svojim!

Najhujši zapeljivec in škodljivec ljudi je velika reklama. Mnogo je ljudi, ki naročajo razno blago in pošiljajo naš denar v tujino le zato, ker so brali v koledarjih, v časnikih ali na lepkih velikansko reklamo. Dobijo navadno slabo blago za dragi denar, potem pa se jezijo, a dobavitelj se iz njih norčuje in reklamacij noče razumeti, ker je druge narodnosti. Kdor torej hoče dobiti zanesljivo dobro in poceni blago, naj se obrne na Prvo slovensko spodnještajersko razpošiljalno, J. N. Sostarič, Maribor, Gosposka ulica št. 5. Če pride v Maribor, pazite na slovenski napis, da te trgovine ne zamenjate s kako drugo, ki se morda tudi tako glasi, piše pa Schosteritsch, Schusteritsch ali Schusterschütz.

Veliko ljubljanskega občinstva se ravna po električni uri v Prešernovi ulici 1. Opozarjamo, da bi se vsakdo posluževal iste, ki kaže pravi čas in je v Ljubljani edina te vrste. Uro je postavila tvrdka F. Čuden.

Atelje za steznike (moderce)

313 **Ljubica Oehm,**
Zagreb, Bogovičeva ulica 6
po 10 K in več dober komoden trpežen steznik,
po 20 K in več fin in trajno trpežen steznik povsem iz pravega francoskega materiala.

Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev

registrovana zadruga z omejeno zavezo.

— Tovarna na Glincah pri Ljubljani. —

Priporoča se slavnemu občinstvu za
portalna,
stavbena,
pohištvena
mizarska dela.

Prevzema kompletne oprave za
hotele,
kavarne, vile,
gostilne,
privatna stanovanja.

Izdeluje se v lastni najmodernejši opremljeni tovarni na Glincah in se jamči za solidno delo. Proračune se dopošlje na zahtevo brezplačno in v najkrajšem času.

NESTLÉ-JEVA

moka za otroke

Popolna hrana za dojenčka, otroke in bolnike na bolezen.

Vsebuje pravo planinsko mleko. Škatlja K 180 v vsaki lekarni in drogeriji.

Poizkušnje Nestléjeve moke za otroke se dobivajo popolnoma zastoj pri Henri Nestlé, Dunaj I., Biberstrasse 82.

== Obnovite naročnino takoj! ==

Manufakturna trgovina

J. GROBELNIK

152

prej Franc Souvan sin

: LJUBLJANA :



Mestni trg 22
nasproti lekarne.

Posebno bogata zaloga

sukna

za moška
oblačila!!

Najboljši nakupni vir
modernega blaga
za ženske obleke
iz svile, volne, delena itd.

Vedno zadnje novosti
== rut in šerp. ==

Bogata zaloga

vsakovrstnih preprog, zaves in garnitur. Izkušeno dobri šifoni, platno kotenine in drugo belo blago.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

GRESCES FORTIS

SANATORIJUM · EMONA
ZA · NOTRANJE · IN · KIRURGIČNE · BOLEZNI ·
PORODNIŠNICA.

LJUBLJANA · KOMENSKEGA · ULICA · 4
SEK · ZDRAVNIK · PRIMARIJ · DR · FR · DERGANČ

Cenike, brošure, knjige itd. natisne elegantno in okusno tar najceneje

Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Kdor želi svojo sedanjo negotovo in slabo plačano službo zamenjati z boljše, **kdor** išče dobrega in lahkega postranskega zaslужka, **kdor** uživa ugled in zaupanje pri svojih prijateljih in znancih, **kd r** se ne plaši pred akvizicijskim poslom, če se mu dobro izplača, **ta** naj nemudoma sporoči svoj naslov pod «Poštni predal 47» Ljubljana. 329

F. Pečenko, Trst
Scala Belvedere 1.
ima vedno v zalogi najboljše likerje in 332 vsakovrstna vina.

Zavod za pranje in likanje 278
Hartmann & Co.

Lastnik Josip Hallegger
Trst, Via Zonta št. 8.
Telefon št. 765.
Podružnica v Grado: Vila „Marija“.

Velika zaloga dalmatinskih vin
J. Matković v Celju.
Najboljše blago!
296 Najnižje cene!

J. Kafka, Zagreb
Meduličeva ulica št. 18
umetni in trgovski vrtnar.
Cenik o cveticah, semenih, sadnem in okrasnem drevju zastoj in poštnine prosto. 364

Mazilo za lase
varstv. znamka Netopr
napravi g. Ana Križaj v Spodnji Šiški št. 222 pri Ljubljani. Dobi se v Kolodvorski ul. št. 200 ali pa v trafiki pri cerkvi. V treh tednih zrastejo najlepši lasje. Stekl. po 2 K in po 3K. Pošilja se tudi po pošti. Izobno sredstvo za rast las.
Za gotovost se jamči. Zadostuje samo ena steklenica. 2
Spričevala na razpolago.
Pod ugodnimi pogoji se prodasta

2 hiši
v Črnučah pri Ljubljani. Vsaka ima 3 sobe, kuhinjo, jedilno shrambo, klet in lastni vodovod. Zraven je do 1300 m vrta s sadnim drevjem. Poizve se pri F. Jerko, Podboršt 10, Ježica. (387)

Domača znamka najfinejših esenc

za preprosto samostojno pripravljanje ruma in liker ev v lastnem gospodinjstvu dobavlja po najnižjih cenah

C. Hitschmann izdelo alec esenc
Humpolec 153 Češko.

1 steklenica za 5 litrov prima ruma ali 3 litre najfinejšega altvatra, ozir. aljaša, kimljeva z navodilom velja le K 120, vsi trije le K 3-, če se znesek vpošlje (tudi v znamkah) ali po povzetju.

Številna priznanja. Nobene podružnice! (383)



Nadležne dlake
na obrazu in po rokah odstrani v 5 minutah

Dr. A. Rixov odstranjevalec dlak, popolnoma neškodljiv, zanesljiv uspeh, ena pušica K 4- zadošča. Razpošilja strogo diskretno Kos Dr. A. Rix, Laboratorijum, Dunaj IX., Berggasse 17/0. — Zaloge v Ljubljani: Lekarna pri „Zlatem jelenu“, parfimerija A. Kanc in drogerija „Adria“. 367

100.000 parov sandalov

v vseh velikostih, v lepi rjavi barvi, jamčeno iz najboljšega materiala izdelanih, se pošljejo natančno po podobi in v zdravstveni fasoni po povzetju. Cena paru sandalov je: otrošim št. 21-25 K 370, dekliškim št. 26-28 K 450, deškim št. 29-34 K 550, ženskim št. 35-4 K 650, moškim št. 40-46 K 750. 385
Za naročilo zadošča mera v centim-trih ali napoved številke. Razpošilja po povzetju p največja krščanska firma za razpošiljanje sandalov

FRAN HUMANN, Dunaj, II. okraj, Aloisgasse Nr. 3/a, 16.

Najstarejša domača zlatarska tvrdkal 25 letni jubilej obstoja leta 1914.

Raznovrstna zaloga vseh zlatarskih predmetov in ur.

Ure z lastno znamko „TUP“

Popravila in nova dela ter poročne prstane izdelujem v lastni delavnici z električnim obratom. Najnižje cene. Vestna in točna postrežba. Ceniki zastoj.

LUD. ČERNE

juvelir, trgovec z urami ter zaprišežen sodni cenilec. Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.



PFAFF šivalni stroji



PUCH kolesa najboljša v Evropi
IGN. VOK 375

največja trgovina šivalnih strojev in koles, ter posameznih delov
Ljubljana, Sodna ulica 7
zraven sodnije.

Pošljite naročnino takoj!

Fotografske aparate
in vse v to stroko spadajoče potrebščine ima v zalogi 233
fotomanufaktura in drogerija
„ADRIJA“
oblastv. konces. prodaja strupov v Ljubljani,
Selenburgova ulica št. 5.
Temnica na razpolago.

Zunanja naročila z obratno pošto. Zahtevajte cenike.

Martin Pernovšek 287
Telefon št. 5/VI. v Celju
izdeluje omare ledenice.

Pozor! Svoji k svojim! Pozor!



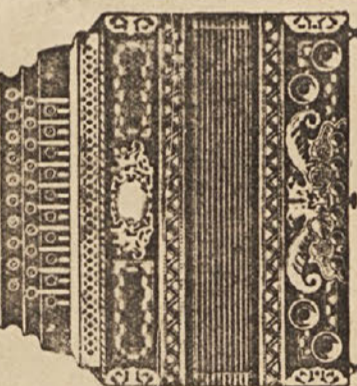
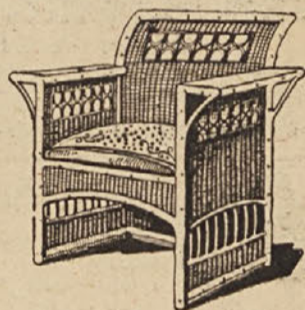
Lovske puške
vseh sestav, priznana delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča
Prva borovska orožnotovarniška družba
PETER WERNIG
družba z omejeno zavezo
v Borovljah, Koroško.
Ceniki brezplačno in poštnine prosto.

Prva slovenska industrija za ple-
tarstvo na Primorskem ::

Ž. VIŽINTIN

v Sovodnjah pri Gorici.

Najmodernejše mobilije za veže, verande, balkone, vrtove, kopališča iz peddig in indijske cevi, bambusa itd.
:: po načrtih prvih umetnikov. ::



Kdor bi dobil rad resnično dobro ročno harmoniko ali gramofon po ceni, obrne naj se naravnost na izdelovalnico

Vincenc Simonič
Sv. Urban 112 pri Ptujju (Štajersko).

Ugodni mesečni pogoji! (373)
Ceniki na zahtevo zastoj!
Popravila se ugodijo točno!

EGON SUBOTICH, spediter 350
prevzema vsa vkladalna in prekladalna dela, dovažanje blaga in obcarinjevanje

Trst, Via Valdirivo št. 13, transitno skladišče v prosti luki. Ugodni in kulantni pogoji.

Pozor stavbeniki! Pozor občinstvo!

Izgotovljene štedilnike
solidno domače delo, prodaja po jako nizkih cenah 254
Rudolf Geyer, ključarski mojster, Ljubljana, Cesta na Rudolfovo železnico 10.
priporoča tudi vsa v stroko spadajoča dela, vrtno, stopniščne in balkonske ograje, rastlinjake itd., ter vsa popravila.

Zastonj

dobi 2 1/2 metra modernega blaga za bluze ali za robe za otroke 21 kdor naroči
5 kg poš. zabojček žitne kave za 4 K 50 vin. ali 4 kg žitno in 1 kg fine figove kave za 4 K 70 vinarjev.

Vse pošilja tudi z 2 1/2 m blaga vred franko po povzetju

Prva Severomor. Pražarna Žitne Kave v Postrelmovu. (Severno Moravsko).

Podpirajte podjetje v obmejnih krajih.

V vsakem varčnem gospodinjstvu rabijo že mnogo let najrajše

„Sapolin“

kot najboljši prašek za pranje. Dobiva se v vseh špecijskih trgovinah. Izdeluje firma:

Pavel Hatheyer
tovarna mila, Celovec.

„Floks“

tinktura uniči vse stenice z zelo vred. „Floks“ tinktura stane 1 stekl. 70 vin., 5 stekl. 3 K.

Preprodajalci visok popust.

Wertheimer Moritz, zavod za uničevanje mrčesa, Zagreb Petrinjska ulca 47. 358

Na prodaj je

HIŠA

na Jerški cesti šte. 23, blizu novega pokopališča (Sv. Križ) v Ljubljani. — Hiša ima 5 sob, 4 kuhinje, klet, lasten vodnjak in okrog 700 sežnjav vrta. Kraj je miren in zdrav. Plačilni pogoji zelo ugodni. Več se izve v Novem Udmatu št. 152.

(388)

Skrivalnica.



Kje je ponosrečenec?

(Rešitev skrivalnice v zadnji (30.) številki: „Kje je divji mrjasec?“ Postavi sliko na glavo. Rilec mrjasec se dotika lovčevega obraza.)

Leopold Seufferth

atelje za ortopedijske aparate in bandaže

— Brno —

Kandlergasse 8

(382) (mecanin)

Izdeluje vsakršne ortopedijske aparate in bandaže, kakor tudi umetne roke in noge, telesna uravnala (pasove) v obliki steznika po gosp. primariju Dr. Bittnerju.



Pred zdravljenjem



Po zdravljenju

Uravnano telo z aparatom, ki je bil prirejen po navodilih gosp. ravnatelja brnske otroške bolnice primarija Dr. V. Bittnerja.

Na prodaj

je dobro idoča gostilna v večji vasi ob glavni cesti, kjer se nahaja tudi velika romarska cerkev. Zelo pripravna je tudi za trgovino. Za gostilniško obrt so tri sobe in dve veliki podstrešni sobi za stanovanje, vse z električno razsvetljavo. Kegljišče z verando, velik vrt z brajdami, lepo dvorišče s studencem, sploh vse zelo snažno in pripravno. Zraven je še ena hiša, ki nese mesečno 30 kron najemnine, kakor tudi novo gospodarsko poslopje, dve njivi, en travnik in gozd, skupaj 1/2 oralov, vsa setva in seno. Cena je 20.000 kron, 6000 kron je vključeno. Natančneje se izve pri Alojziju Jugu, Ruše pri Mariboru. 392

Izgotovljene obleke

za moške in otroke po znižanih cenah pri

„Škofu“

Pred Škofijo št. 3 Ljubljana.

(12)

Sprejme se takoj vajenec

v krojaški salon za gospode
Ivan Magdič, Ljubljana
Dunajska cesta šte. 20. 395

Kupujte pri tvrdkah, ki oglašajo v „Slovenskem Ilustrovanem Tedniku“!



Solnčne pege

kakor tudi vse poltne madeže, izpuščaje, rdečo raskavo kožo, rdečico nosu, celo gube odstrani edino le „Dr. A. Rixova pasta pompadour“ v par dneh. Oblast jo je preiskala in dognala, da ni škodljiva. Mnogo profesorjev in zdravnikov jo najboljše priporoča. Če ne vpliva, denar nazaj. Pušica za poskušnjo 1 K, velika pušica 3 K. Kos. Dr. A. Rix-ov Laborat., Dunaj, IX., Berggasse 17/0. Zaloge v Ljubljani: Lekarna pri Zlatem jelenu, parfim, A. Kanc in drog. Adrija. 366

Najboljši so danes
Grizner šivalni stroji!
Prednost: Siva tudi nazaj; poak brezplačen.

Garancija 10 let.
Krogličten tek (Kugellager).
V rabi jih je že 2 1/2 milijona.
Zahtevajte cenik!

Stroj veze, maši nogavice in perilo.
Edino zastopstvo vseh specialnih strojev za šivanje
Josip Petelinc, 307
Sv. Petra nasip št. 7 (za vodo poleg gostilne pri fajmoštru).

Nam diši kava vedno najbolje kadar jo skuha mamica s pravim: **Franckom:**
„Taka kava je duhteča, ima poln, močan okus in lepo, vabljivo barvo.“

150.000 ur!
Vsled balkanske vojne sem primoran prodati 150.000 komadov imitiranih srebrnih ur. Anker-rem. kolesje teče na rubinih. Te ure so bile do ločene za Turčijo z imitirano zlato verižico, komad po slepi ceni K 3, dva komada K 5-80, 5 komadov K 14- , 10 komadov K 27- . Nihče naj torej ne zamudi prilike, da si nabavi te ure, ki se oddajajo v resnici napol zastoj. Naročite takoj, ker bo zaloga v najkrajšem času razprodana. 3 leta jamstvo. Razpošilja po povzetju 100

Centrala ur Podgorze
Postfach 10/130 (Avstr.)

KMETSKA POSOJILNICA
r. z. z. z.
obrestuje hranilne vloge po
Stanje hranilnih vlog: dvajset milijonov.

4 3/4 %

LJUBLJANSKE OKOLICE
v Ljubljani,
brez vsakršnega odbitka.
45
Rezervni zaklad: nad pol milijona.

„BALKAN“
trgovska, spedijska in komisijska delniška družba.
Podružnica: Ljubljana, Dunajska cesta 33,
Centrala: TRST. (384) Telefon šte. 100.

Mednarodna spedijska, spedijske in zacarinanje vsake vrste, prevaževanje blaga, skladišča, kleti. Prosta skladišča za redni užitni podvrženega blaga. Najmodernejše opremljeno podjetje za selitve in prevažanje pohištva v mestu in na vse strani s patentiranimi pohištvenimi vozmi. — Shranjenje pohištva in blaga v suhih posebnih skladiščih. Omotanje itd. — Spedijski urad, generalni zastop in prodaja vozni listov: „Dalmatie“ delniške parobrodne družbe v Trstu. — Brzovozne proge Trst-Benetke in obratno, ter Trst-Ancona parobrodne družbe D. Tripovich & Co., Trst, Avstrijskega Lloydja, Cunard-Line za I. in II. razr. Naročila sprejema tudi blagovni oddelek „Jadranske banke“.

Zmerne cen.

Zahtevajte takoj brezplačno vzorce.

10.000 metrov
volnenega in pol-
volnenega

blaga

razpošilja globoko pod ceno

R. Miklauc
Ljubljana 3.

Krste

(Rakve)

lesene in kovinaste, okraski za krste, pregrinjala za mrtvaške odre, blazine, čipke, čevlje, oblačila, kakor tudi vse druge pogrebne potreščine so najceneje pri Fr. Margolius, Beljak (Koroško). Iščem solidne zastopnike.



V. Schramm, Celje
sodnijsko zaprišeženi izvedenec

izdelovalec godal.

Najcenejši nakupni vir za godala in dele. Najfinejša koncertna struna. — Popravila točno in najcenejša. Kupuje in zamenjava stare gosli in čela. 295



Edina primorska tovarna dvokoles „Tribuna“



Gorica, Tržaška ulica števil. 26.

Zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrijonov itd. 18

F. BATJEL, Gorica, Stolna ul. števil. 2-4.

Prodaja na obroke. Ceniki franko.

Lovsko povrtno in žepno
obrambno orožje

ne kupite nikjer ugodneje kakor pri svetovno znani

tovarni za precizijske puške JOS. WINKLER v Borovljah (Koroško).



Vsaka poprava, novo kopito in nabiralne toke popravljata hitro, trpežno in prav poceni. Moj glavni cenovnik I. T. pošljem na zahtevo resnim reflektantom zastoj.

A. ZANKL sinovi

tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja v Ljubljani 85
priporočajo

oljnate barve, fasadne barve za hiše, kranjski firnež, karbolinej za les, karbolinej za drevesa, mavec (gips) za podobarje in stavbe, čopiči za vsako obrt, kakor tudi vseh vrst mazila in olja za stroje

Zahtevajte cenike.

Oglas.

Podpisani naznanjam slav. občinstvu, da sem oblastveno avtoriziran za izvrševanje vseh stavbenih del, kakor tudi stavbnih načrtov in proračunov. ELER IVAN, stavbeni podjetnik v Miljah-Muggia — Istra. 83

Svetovno znani čevlji sedanjosti z znamko

„The Komfort Shoe“

so in ostanejo vedno najboljši in najcenejši.

Edina zaloga

JOS. SIMA, Ljubljana
Kongresni trg št. 6. 348



Ceno posteljno perje!

1 kg sivega dobrega puljenega 2 K; boljsega 2 40 K; prima polbelega 2 80 K; belega 4 K; belega puha 5 10 K; vefinega snežobelega, puljenega 6 40 K, 8 K; puha sivega 6 K, 7 K; belega, fnega 10 K; najfinejši prsi puh 12 K.

Najboljši češki nakupni vir. Naročila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitnega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema glavnicama, 80 cm dolgi, 60 cm široki, polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhaštim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne perlice 10, 12, 14 in 16 K, zglavnice 3, 3 50 in 4 K. Pernica 200 cm dolga, 140 cm široka 13, 14 70, 17 80, 81 K, zglavnica 90 cm dolga, 70 cm široka 4 50, 5 20 in 5 70 K, spodnja pernica iz močnega, črtastega, gradla, 180 cm dolga, 116 cm široka 12 80 in 14 80 K. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja, za neugajajoče se vrne denar.

S. BENISCH, Dešenice 180, Češko.

Natančnejši cenik gratis in franko. 20

Čuvajte se peg!
Vaše obličje

bo krasno, čisto in fino kakor alabaster. Pike, pege, izpuščaje, rdečico obličja in nosu, sive in rumene lise in vsak neprijeten nedostatek odstrani zajamčeno v 6 dneh „Vladicca balsamin“. Steklenica K 2 50. Rationell bals. milo K 1 20. Učinek je opaziti že po enkratni rabi.

Neprijetne dlačice

z obličja in rok odstrani trajno in brez boleštv v 8 minutah edini zajamčeno neškodljiv „Sattymo“. Steklenica K 2 50.

Bujno polnost-krasno
oprse

doseže vsaka slabotna dama v treh tednih. Učinek zajamčen. Neštevilni zahvalni in priznalni dopisi zdravnikov in dam so na razpolago. Uspeh se vidi že v 6 dneh. Edino krepilno in osvežujoče sredstvo. Cena 1 steklenice univerzalnega sredstva Et-Admille z navodilom 5 K. K temu posebni kremni izvleček „Vladicco“. K 2.—.

Nikako izpadanje las, nikake luskin!

Poarine lasna mast

ožilja in krepi lasne korenine tako, da se lasje in brki krepijo in dobivajo krasno rast. Uspeh zajamčen. Lonček 4 K, manjši 2 K. Prodaja in razpošilja edino ord. kosmetični laboratorij

W. Havelka, Praga-Vršovice št. 752.

Tisoč in tisoč priznanj in zahval.

(Pozor na razna iz tujine priporočena slaba in draga sredstva.) Za uspeh naših izdelkov se jamči.

FRANC RUPNIK

priporoča p. n. občinstvu svojo 324

: krojaško delavnico :
v Trstu, Via Gega št. 10, I. nad.

Izdeluje **obleke** iz prvovrstnega domačega in tujega blaga kakor tudi vsakršne **uniforme**. Ugodni pogoji za mesečne obroke. — Zmerne cene.

Ne zamudite!

Sedaj spomladi rabiti

Salvator kremo,
Salvator milo,

314 **Salvator puder**

da ohranite svojo lepo polt. Cena komadu K 1.—.

S. MITTELBACH, ZAGREB.

Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in parfimerijah.

Zobozdravniški in zobotehnični atelijé

se priporoča p. n. občinstvu za zobozdravniška in zobotehnična dela. Atelijé odgovarja najmodernejšim zahtevam higijene in je opremljen z najnovejšimi iznajdbami na polju zobotehnike. Vsako tako zdravljenje zob vrši se **brez bolečin**. 304

Cene zmerne, za revnejše tudi primeren popust. Ordinacijske ure od 8. zjutraj do 6. ure zvečer.

Ljubljana, hotel pri Maliču,
nasproti glavne pošte.



500 kron

Vam plačam, če ne odstrani moj uničevalec korenin Rla balzam Vaših kurjih oces, bradavic, otiščancev v treh dneh brez bolečin. Cena enemu lončku z jamstvenim listom K 1.—, 3 lončki K 2 50. Stotine zahvalnih in priznanih pisem.

Kemény, Kaschau (Kassa) Postfach 12/44. (Ogrsko.)

Velika zaloga
špecerijskega blaga
špirta, žganja,
moke, otrobov
in
koruze.

Franc Babič
Ljubljana, Dolenjska c. 2 in 14.

Na drobno
in na debelo.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond K 65.000.000.—.

Izplačane odškodnine in kapitalije K 129.965.304 25.

Dividend se je doslej izplačalo nad K 3.000.000.—.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slov. narodno upravo. 62

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah, pod tako ugodnimi pogoji, kakor nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetja in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljše sloves, koder posluje. — Zavaruje tudi proti vlomom.

Vsa pojasnila daje: Generalni zastop vzajemne zavarovalne banke „Slavija“ v Ljubljani.

Na prvi pogled



opaziš na fini izdelavi, da je blago od največje ljubljanske trgovine z urami zlatino in srebrnino

Krasna izbira
briljantov, uhanov, prstanov, obeskov, verižic, modernih kuhinjskih ur, stenskih ur itd.

Tovarniška znamka „Union“.

Predmeti serije so
žepne budilke, ure v zapetnicah, moderni manšetni gumbi itd. Prva eksportna tvrdka 212

F. Čuden
Ljubljana 201 — Prešernova ul. 1.
Zalogo si lahko vsakdo ogleda ali pa naj piše po cenik.

Obnovite naročnino!



Udobno pohištvo se počuti vsakdo v lepem urejenem stanovanju zato kupite in vso drugo opravo z vsem zaupanjem pri tvrdki ::

M. P. PAVLICA,
Jurišičeva ulica 3. - Zagreb. - Tel. br. 12-49.

Cene zmerne, blago solidno in moderno. Naročila se izvršujejo od najenostavnejših do razkošnih oprav. 368

Hotel „AVSTRIJSKI CESAR“
Ljubljana, Sv. Petra cesta 5
se slav. občinstvu toplo priporoča. (371)

Miramar
pri Trstu, hotel Bellevue, nanovo urejen, oddaljen tri minute od gradu Miramar. Morsko kopališče Grijan. Elegantne sobe. Celotna oskrba. 353 V. BENDA, hotelir.

Hotel, restorant „Victoria“ Portorose
M. NEDWED, hotelir.
Podružnica: Trst, Campo Belvedere 3. 344

== Dobro in ceno kupite v ==
specialni modni trgovini za gospode in dečke
J. KETTE, LJUBLJANA,
Franca Jožefa cesta 3
klobuke, slamnike, 31
čepice, kravate,
srajce, drugo perilo
itd. itd.



Trgovina z usnjem
na debelo in drobno



K. A. Kregar,
Ljubljana, Sv. Petra c. 21-23.
Telefon 96. 237

Ivan Jax in sin
Ljubljana, Dunajska cesta 17
priporoča svojo bogato zalogo šivalnih strojev, koles, pisalnih strojev in strojev za pletenje (Strickmaschinen). 13



Brezplačen ponk v vezanju. Tovarna v Lincu ustanovlj. 1867.

Zahtevajte cenik, ki ga dobite brezplačno in poštne prosto.

!! Največja kolesarska tekma c. in k. avstro-ogrške armade !!
Tekma častnikov: **Prvi**
Tekma moštva: **Prvi**
na **„KINTA“ kolesu**

K. ČAMERNIK & Ko.
špecialna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posameznimi deli. Mehanična delavnica in garaža. Ljubljana, samo Dunajska cesta 9-12.




Kupujte pri tvrdkah, ki oglašajo v „Slov. Ilustrovanem Tedniku“ in sklicujejo se pri nakupovanju na „Slov. Ilustrovani Tednik“.

Priporoča se brivnica
E. FRANCHETTI 348
Ljubljana, Sodna ul. 2.

SSSSSSSSSSSS

Modni kamgarn, modni ševijot, lovsko sukno, fino črno blago, različni sukneni ostanki :: po zelo znižani ceni pri tvrdki ::

R. Miklauc
Ljubljana (12)
Stritarjeva ulica šte. 5

2222222222